

ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Ενημερωτικό δελτίο του

Πανελληνίου Συλλόγου
Θεματικού Φιλοτελισμού & Νεότητας

Ν° 29 (Περίοδος Β') Ιανουάριος - Φεβρουάριος - Μάρτιος 2007

“ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ”

Τριμηνιαία Περιοδική Έκδοση
Τεύχος 29^ο, Ιανουάριος-Μάρτιος 2007

Ιδιοκτήτης: ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ
ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΤΗΤΑΣ

Εκδότης-Διευθυντής: Παντελής Λεούσης

Συντακτική Επιτροπή:

Π.Λεούσης, Ν.Καρδούλης, Α.Ιατρίδης

Διοικητικό Συμβούλιο Π.Σ.Θ.Φ.Ν. 2007-2008

Πρόεδρος: Παντελής Λεούσης
Αντιπρόεδρος: Παναγιώτης Καγκελάρης
Γεν. Γραμματέας: Νομικός Καρδούλης
Οικ. Διαχειριστής: Αλέκος Ιατρίδης
Έφορος: Ευάγγελος Ολύμπιος

Μέλη περιφέρειας:

Θανάσης Απέρρηγης (Θεσσαλονίκη)
Αριστομένης Καλυβιώτης (Καρδίτσα)

Διεύθυνση Αλληλογραφίας

Αγίου Δημητρίου 12

14452 Μεταμόρφωση

Τηλ. & Fax: 210-2825134, 210- 6716448

e-mail: p_leoussis@hotmail.com

Υπεύθυνος τυπογραφείου:

Γεώργιος Σκίσισης

Ο Θεματικός Φιλοτελιστής

διανέμεται δωρεάν στα μέλη.

Εγγραφή Νέων Μελών € 5, Νεότητας 2 €

Ετήσια Συνδρομή € 10, Νεότητας 3 €

Ο Θεματικός φιλοτελιστής
έχει τιμηθεί με τα εξής μετάλλια:
EUROCUPRUM 2001 (Πολωνία) Χάλκινο
“ΕΦΙΛΑ 2002” (Ελλάδα) Μεγάλο Αργυρό
TEMEX 2003 (Αργεντινή) Μεγάλο Αργυρό
BRNO 2005 (Τσεχία) Επάργυρο
JERUSALEM 2006 Αργυρό

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ - Contents

Γράμμα του προέδρου - Editorial	2
Δικά μας και δικά σας νέα	3-4
Philatelic news	
Διοικητικός απολογισμός πεπραγμένων 2006	5-7
Transactions' administrative report of 2006	
Η έκθεση ΧΑΛΚΙΔΑ 2007	7-8
The exhibition CHALKIDA 2007	
Ήρων ο Αλεξανδρεύς	9
Heron from Alexandrie	
Ανταρκτική και η κατάκτησή της (Π. Λεούση) ...	10-17
Antarctica and its conquest, by P. Leoussis	
Ο χορευτής Νιζίνσκι - The dancer Nizhisky	18-19
Ιστορική αναδρομή στις ελληνικές φιλοτελικές εκθέσεις (Ν.Καρδούλη)	20-23
History of the Hellenic Philatelic Exhibitions	
Σαρκοφάγα φυτά - Carnivorous plants	24-26
Ένα μοναδικό γραμματόσημο ποδοσφαίρου	26
A unique postage stamp about football	
“Ανοικτή Επιστολή”: Σύνθεση της εκθεσιακής σελίδας (Π. Λεούση)	27-29
Composition of the exhibit pages	
Μία επιστολή που δεν είναι για τη συλλογή σας! ..	30
A letter, not for your collection!	
Η υπόθεση Ντρέιφους - The Dreyfus case	31-32
Αχ, αυτό το πλάνο! - Thematic plans	33
Παγκ. Πρωτάθλημα Cyclo-cross (Θ.Απέρρηγης) ...	34-35
The Cyclo-cross World Championship	
Το πιάνο Steinway - The Steinway pianos	36-37
Η βασίλισσα του Σαββά - The queen of Sheba 38-39	
Η νύμφη Σαλμακίδα και ο Ερμαφρόδιτος	40
The nymph Salmakis and Hermaphrodite	
Αναμνηστικές σφραγίδες του 2006	41-42
Commemorative cancellations of 2006	
Νέες εκδόσεις - New stamp issues	43-44

THE THEMATIC PHILATELIST

Quarterly Journal

No. 29, January-Mars 2006

Owner: THE PANHELLENIC SOCIETY OF THEMATIC PHILATELY & YOUTH

Editor-Director: Pantelis Leoussis

Editorial Committee: P. Leoussis, N. Kardoulis, A. Iatridis

Address for correspondence: 12, Agiou Dimitriou Str., GR-14452 Metamorphosi, Athens

Tel. & Fax: 0031- 210-2825134; e-mail: p_leoussis@hotmail.com

THE THEMATIC PHILATELIST is distributed gratis to the members

Annual subscription € 10. New members' subscription € 5

Προς τους φίλους αναγνώστες...

Το 2007 μπήκε με καλούς οιωνούς για το Σύλλογό μας,

...με το 29^ο τεύχος του Θ.Φ. στα χέρια σας, κάτι που σημαίνει ότι διανύουμε ήδη τον όγδοο χρόνο αδιάλειπτης κυκλοφορίας του, συνεχίζοντας την προσπάθεια στην οποία τόσο ο Σύλλογός όσο και το περιοδικό μας έχουν ταχθεί...

...με την ιδιαίτερα επιτυχημένη έκθεση ΧΑΛΚΙΔΑ 2007 που συνδιοργανώσαμε, κατά την οποία πολλοί θεματικοί συλλέκτες, μέλη μας ή μη, είχαν την ευκαιρία να δείξουν τις συλλογές τους...

...με την Γενική Συνέλευση του Συλλόγου μας να διεξάγεται με επιτυχία και τις αρχαιρεσίες μας να τιμώνται από 24 μέλη-ψηφοφόρους από όλη τη χώρα...

...με τις υπόλοιπες υπηρεσίες που προσφέρει ο Σύλλογός μας σε πλήρη εξέλιξη...

...με την αισιοδοξία της ολονέν αυξανόμενης εκτίμησης του φιλοτελικού κόσμου στην προσπάθεια μας...

Υπάρχει βέβαια και ένα μικρό παράπονο: Γιατί τόσοι άλλοι από τους φίλους μας της περιφέρειας δεν μπήκαν στον κόπο να μας στείλουν το ψηφοδέλτιο τους; Αλλά και γιατί τόσα μέλη μας από το κέντρο δεν μας τίμησαν με την παρουσία τους; Ήταν τόσο δύσκολο γι' αυτούς να μπουν σ' αυτό τον μικρό κόπο, έστω και σαν κίνηση συμπάραστασης ή αβροφροσύνης; Δεν πειράζει όμως. Ευχαριστούμε όλους το ίδιο που είναι μέλη μας και στηρίζουν την προσπάθεια.

Ο νέος χρόνος προβλέπεται εξαιρετικά ενδιαφέρων. Αρκετά μέλη μας θα είναι παρόντα σε διεθνείς εκθέσεις, καθώς και στην διαβαλκανική BALKANFILIA 2007, ο θεσμός της οποίας αναβιώνει...

Στο μεταξύ, ο Σύλλογός μας ετοιμάζει νέα έκθεση, μη συναγωνιστική, στην οποία μπορούν να συμμετάσχουν όλοι όσοι επιθυμούν να δείξουν τη δουλειά τους. Σύντομα θα λάβετε σχετική ενημέρωση.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όλους όσους τίμησαν την εφετινή μας Γενική Συνέλευση.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ σε όσους στηρίζουν το Σύλλογό μας και το έργο του..

Εφέτος θα είναι μια καλύτερη χρονιά. Όλα θα πάνε καλύτερα!

Υγεία και χαρά σε όλους, και καλές συλλογές...

Ο πρόεδρος

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑ ΣΑΣ ΝΕΑ!

Παρουσίαση Διαστημοφιλικού υλικού στην Κοζάνη

Η Φιλοτελική Εταιρεία Κοζάνης, σε συνεργασία με τα Ελληνικά Ταχυδρομεία, οργάνωσε φιλοτελική παρουσίαση (έκθεση;) "Διαστημοφιλικού υλικού". Η εκδήλωση έλαβε χώρα από 18 έως 22 Νοεμβρίου 2006. Δεν έγιναν γνωστές άλλες πληροφορίες.

Φιλοτελική Έκθεση "ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2007"

Η Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιά και η Πανελλήνια Ένωση Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ συνδιόργανωσαν μία ενδιαφέρουσα έκθεση, αφιερωμένη στη μαθητιώσα νεολαία, που φιλοξενήθηκε στην Ελληνογαλλική Σχολή Saint Paul του Πειραιά από 21 Φεβρουαρίου έως 2 Μαρτίου 2007. Έλαβαν μέρος 50 εκθέτες από όλη τη χώρα, με εκθέματα φιλοτελικά και μη, που κάλυψαν 180 πλαίσια.

Τα εγκαίνια της έκθεσης τίμησαν με την παρουσία τους οι Υπουργοί Γεώργιος Καλός, Αναστάσιος Νεράντζης και Βασίλης Μιχαλολιάκος, ο βουλευτής Πέτρος Μαντούβαλος, καθώς και εκπρόσωποι του Νομάρχη και του Δημάρχου Πειραιά. Τον ΕΛΤΑ εκπροσώπησε ο πρόεδρος ΚΕΚ ΕΛΤΑ Β. Σεκόπουλος. Παραβρέθηκαν επίσης στελέχη της τοπικής αυτοδιοίκησης, ο πρόεδρος και εκπρόσωποι της ΕΦΟ, πρόεδροι και εκπρόσωποι φιλοτελικών σωματείων, πολλοί φιλοτελιστές και πλήθος κόσμου, που κατέκλυσε την 430 θέσεων αίθουσα εκδηλώσεων της Σχολής Saint Paul.

Το πρόγραμμα των εγκαινίων, εκτός από τους χαιρετισμούς των προέδρων των οργανωτών συλλόγων Ανδρέα Βροντάκη και Θεόδωρου Γαλάνη και πολλών επισήμων, περιλάμβανε προβολή ταινίας του Θ. Γαλάνη με θέμα "Ιστορία της Ελλάδας μέσα από τα γραμματόσημα", την οποία προλόγισε ο καθηγητής πανεπιστημίου Γιάννης Παπαδάτος, καθώς και σύντομη μουσική παρένθεση από ντουέτο σαξοφώνου-κρουστών.

Την έκθεση "ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2007", η οποία δεν είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα, επισκέφτηκαν πολλοί μαθητές σχολείων του Πειραιά.

Την ημέρα των εγκαινίων κυκλοφόρησε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα και αναμνηστική βινιέτα.

Στους εκθέτες απονεμήθηκαν καλαίσθητα μετάλλια και δόθηκαν διπλώματα συμμετοχής.

Πρωτοχρονιάτικη γιορτή στη Φ. Ε. Δράμας

Η Φιλοτελική Εταιρεία Δράμας γιόρτασε και φέτος τον καινούργιο χρόνο με την πατροπαράδοτη κοπή της Βασιλόπιτας. Η εκδήλωση έλαβε χώρα στις 4 Φεβρουαρίου 2007, στην αίθουσα υποδοχής του ξενοδοχείου "ΕΜΠΟΡΙΚΟ", και την τίμησαν με την παρουσία τους οι Δημοτικές και Νομαρχιακές Αρχές της πόλης, εκπρόσωποι των ταχυδρομείων, εκπρόσωποι και μέλη των φιλοτελικών σωματείων Θεσσαλονίκης, Σερρών, Καβάλας και Ξάνθης, πολλοί φιλοτελιστές και φίλοι της Εταιρείας.

Μετά την κοπή της πίτας, ακολούθησε αγοροπωλησία φιλοτελικών & συλλεκτικών αντικειμένων.

Φιλοτελική Έκθεση στη Ρόδο

Ο Οργανισμός Πολιτιστικής Ανάπτυξης της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης Δωδεκανήσου και η Φιλοτελική Ένωση Δωδεκανήσου, τιμώντας τα 60 χρόνια Ελεύθερα Δωδεκάνησα, διοργάνωσαν από 6 έως 11 Μαρτίου 2007 φιλοτελική, μη συναγωνιστική έκθεση.

Ως χώρος διεξαγωγής της επελέγη το Κατάλυμα Γαλλίας, στην οδό Ιπποτών της Μεσαιωνικής πόλης, ένας εξαιρετικός χώρος που αξιοποιεί πολιτιστικά η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση.

Εκτέθηκε υλικό που αναφερόταν στην περίοδο από την Ιταλοκρατία μέχρι την Ενσωμάτωση, αλλά και άλλων τάξεων εκθέματα, σε ένα σύνολο 25 πλαισίων.

Τα εγκαίνια τίμησαν με την παρουσία τους Δωδεκανήσοι βουλευτές, μέλη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, οι δημοτικές αρχές, φιλοτελιστές και πλήθος κόσμου.

Στους εκθέτες και οργανωτές δόθηκαν διπλώματα και, αντί μεταλλίου, ειδικά αναμνηστικά λευκώματα, έκδοσης ΕΛΤΑ, που περιέχουν φύλλο προσωπικού γραμματοσήμου, στους κενούς χώρους του

οποίου απεικονίζονται 10 παραστάσεις σχετικές με την Ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου, 6 μονόφυλλα με κείμενο και φωτογραφίες σχετικές με το θέμα, καθώς και ένα δίφυλλο με ιστορικό κείμενο και φωτογραφίες.

Νέο Δ.Σ. στη Φιλοτελική Ένωση Καρδίτσας

Μετά την πρόσφατη αναδιάρθρωση του Δ.Σ. της Φιλοτελικής Ένωσης Καρδίτσας, αυτό διαμορφώθηκε ως εξής:

Απόστολος Νικολόπουλος Πρόεδρος, Ιωάννης Βαφόπουλος Αντιπρόεδρος, Βάιος Βαρελάς Γ. Γραμματέας, Ιωάννης Μανδύλης Ταμίας, Βασίλειος Παππάς Έφορος Λέσχης, Μιράντα Μπουντούρη Έφορος Βιβλιοθήκης, Συλλογών και Internet, Αθηνά Σιδέρη-Μιχαλάκη, Έφορος δημοσίων σχέσεων και εκδηλώσεων

Νέο Δ.Σ. στη Ε. Ε. Σ. Καρτών Μάξιμου

Κατά τις πρόσφατες αρχαιρεσίες που διενεργήθηκαν στην Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμου και την μετέπειτα σύστασή του σε σώμα, αυτό διαμορφώθηκε ως εξής:

Νίκος Μαλλούχος Πρόεδρος, Κώστας Ανδρουλιδάκης Αντιπρόεδρος, Κώστας Σαμανίδης Γ. Γραμματέας, Παναγιώτης Γεωργίτσος Ταμίας, Μιχάλης Γρυπάρης, Σπύρος Σουλιμιώτης και Παντελής Λεούσης Μέλη.

Οι ετήσιες βραβεύσεις της ΕΦΟ εις μνήμη Χ. Μπίνου

Μετά από την προκήρυξη από την ΕΦΟ του διαγωνισμού Φιλοτελικής Φιλολογίας εις μνήμη Χ. Μπίνου για τα έτη 2005 και 2006, και την αξιολόγηση των εργασιών που υποβλήθηκαν στην προκαθορισμένη ημερομηνία, το βραβείο απενεμήθη ως εξής:

- Για το έτος 2005, στη μελέτη *Τα Χαρτόσημα της Δωδεκανήσου* του Μιχάλη Πετραδάκη, έκδοσης Collectio. Το έργο εκδόθηκε σε δύο ξεχωριστούς τόμους, στα Ελληνικά και στα Ιταλικά.

- Για το έτος 2006 στο Γιάννη Νταή, **για τα έργα του Συνοπτικοί πίνακες ταχυδρομικών και προσθέτων τελών, από 1/10/1861 έως 31/12/2000 και Ο φόβος της Φυματίωσης**, εκδόσεις του ίδιου.

Στους δύο εξέχοντες φιλοτελιστές και φίλους εκφράζουμε τα θερμά μας συγχαρητήρια.

Άρθρο ελληνικού περιεχομένου σε πορτογαλικό περιοδικό

Στο τεύχος Μαρτίου 2007 του φιλοτελικού περιοδικού *Filatelia Lusitana*, επίσημου οργάνου της Πορτογαλικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας, δημοσιεύεται εξασέλιδο άρθρο του Αντώνη Βιρβίλη με τίτλο *Το ιστορικό της σειράς γραμματοσήμων με επισήμανση "BOMBARDΙΣΜΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ 11.01.1944"*. Το άρθρο, εξ ολοκλήρου έγχρωμο, είναι πλούσια εικονογραφημένο, με υλικό ταχυδρομικής ιστορίας από τη γνωστή έκδοση του 1944. Αξιοσημείωτο το γεγονός ότι ολόκληρη η προμετωπίδα του εν λόγω περιοδικού είναι αφιερωμένη στο άρθρο του Α. Βιρβίλη.

Έλληνες σε διεθνείς φιλοτελικές εκθέσεις

- Στην Διεθνή φιλοτελική έκθεση HUNFILA 2007 της Βουδαπέστης (FEPA) Εθνικός Αντιπρόσωπος ορίστηκε ο Βασίλης Σεκόπουλος.

- Ο Μιχάλης Τσιρώνης ορίστηκε μέλος της διεθνούς Ελλανοδίκου Επιτροπής της παγκόσμιας φιλοτελικής έκθεσης SAINT PETERSBURG 2007 (Αγία Πετρούπολη της Ρωσίας).

ΔΙΕΘΝΗ ΝΕΑ

Το ΔΣ της Ευρωπαϊκής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας (FEPA) απένειμε τα ετήσια Βραβεία της για το 2006 ως εξής:

α. στον διακεκριμένο Ιταλό θεματικό Dr. Giancarlo Morolli για τις μακρόχρονες υπηρεσίες και την υποστήριξη στο φιλοτελισμό, αλλά και -κυρίως- για τη μείζονα συμβολή του στην διάδοση και εξάπλωση του Θεματικού Φιλοτελισμού. Ο βραβευθείς έχει επανειλημμένα συνεργαστεί με τον Θ.Φ., με συνεργασίες που δημοσιεύτηκαν μεταφρασμένες σε παλαιότερα τεύχη.

β. στον Bruno Crenato-Selvaggi, Γ. Γραμματέα της Ιταλικής Φιλοτελικής Ομοσπονδίας και δεσπόζουσα φυσιογνωμία του ιταλικού φιλοτελισμού, βραβείο εξαιρετικής μελέτης και έρευνας για το βιβλίο του *Βασίλειο της Ιταλίας* (Il Regno d'Italia).

Η FEPA βράβευσε επίσης την Κροατική Φιλοτελική Εταιρεία, την Φιλοτελική Εταιρεία της Αιγύπτου και τη Λέσχη Γραμματοσήμου του Ανόβερου (ιδρ. 1886) για τη μακρόχρονη και έντονη φιλοτελική τους δραστηριότητα.

Υπενθυμίζεται ότι για το 2005 η FEPA είχε βραβεύσει την ΕΦΕ Θεσσαλονίκης.

Διοικητικός απολογισμός πεπραγμένων έτους 2006

Όπως εκφωνήθηκε από το πρόεδρο του Π.Σ.Θ.Φ.&Ν.
κατά την Γενική Συνέλευση της 28.03.2007

Αγαπητά μέλη του Συλλόγου,
Αγαπητοί φίλοι,

Χωρίς καμία πρόθεση ωραιοποίησης των δεδομένων του Συλλόγου μας, λαβαίνοντας ταυτόχρονα υπόψη την κατάσταση που επικρατεί στον ελληνικό φιλοτελισμό και συγκρίνοντας τα επικρατούντα στη μεγάλη πλειονότητα των φιλοτελικών σωματείων της χώρας μας, μπορούμε βέβαια να ισχυριστούμε ότι ο Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας πάει καλά. Αν θεωρήσουμε ότι η αύξηση του αριθμού των ενεργών μελών ενός Συλλόγου δίνει το μέτρο της επιτυχημένης πορείας του, σας πληροφορώ ευχαρίστως ο αριθμός των μελών μας συνεχώς αυξάνει, κατατάσσοντάς μας σε σημαντική θέση, μετά βέβαια από τους λίγους μεγάλους ιστορικούς συλλόγους της χώρας. Αυτό βέβαια με πραγματικούς αριθμούς και όχι με τις γνωστές αλχημικές μεθόδους καταμέτρησης....

Άλλος ένας λόγος για τον οποίο είμαστε ικανοποιημένοι είναι η συνεχώς αυξανόμενη αποδοχή του ΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗ. Υπενθυμίζω πως το τριμηνιαίο δελτίο μας συμπλήρωσε ήδη επτά χρόνια τακτικής και αδιάλειπτης παρουσίας στον ελληνικό φιλοτελικό χώρο. Είναι ήδη έτοιμο το 29ο τεύχος της όγδοης χρονιάς που θα λάβετε τις αμέσως προσεχείς ημέρες.

Το δελτίο μας αγαπήθηκε από πολλούς φιλοτελιστές, θεματικούς, μη θεματικούς, αλλά και απλούς συλλέκτες γραμματοσήμων. Μας συγκινούν ιδιαίτερα τα τηλεφωνήματα μελών μας, τόσο από το κέντρο όσο και από την περιφέρεια, που ζητούν να μάθουν γιατί καθυστέρησε η έκδοση ενός τεύχους, αν τους εστάλη και δεν το έλαβαν κλπ. Αναζητούν επίμονα ένα παλαιότερο τεύχος που τους λείπει. Μας συγκινεί και μας ευχαριστεί διότι από αυτό το ενδιαφέρον φαίνεται καθαρά ότι ο Θ.Φ. για είναι πράγματι χρήσιμος, κάποιον τον χρειάζονται και τον χρησιμοποιούν. Διότι το μικρό έντυπό μας έχει στόχους, αποβλέπει σε συγκεκριμένο έργο, σε ουσιαστικό σκοπό.

Ο Θ.Φ. δεν δημιουργήθηκε ούτε αποβλέπει στην ενίσχυση του πρεστίτζ ενός συλλόγου. Δεν είναι το έντυπο που δεν έχει τι να πει, αλλά εξακολουθεί να εκδίδεται διότι προσθέτει κύρος στο σωματείο ή στους εκδότες του. Δεν αναλώνει τις σελίδες του

σε σπάταλη φωτογραφική απεικόνιση προσώπων, σε κουτσομπολιά και αντιδικίες, σε πολυσέλιδες περιγραφές αδιάφορων ή μικρού ενδιαφέροντος γεγονότων, έτσι, για να γεμίσουν οι σελίδες του. Αγωνίζεται να δημιουργήσει νέους θεματικούς, να διαπαιδαγωγήσει φιλοτελικά τους αναγνώστες του, να προσθέσει γνώσεις στους παλαιότερους, να διδάξει τους θεματικούς κανόνες, να ανεβάσει το επίπεδο του ελληνικού θεματικού φιλοτελισμού. Ακόμα και τα απλά θεματικά-εγκυκλοπαιδικά άρθρα του επιλέγονται με συγκεκριμένο σκοπό. Επιδιώκουν να καταδείξουν τον πλούτο του θεματικού φιλοτελισμού. Συχνά μάλιστα αναζητούνται θέματα πρωτότυπα, που δύσκολα ή σπάνια μας περνούν από τη σκέψη, για να καταδειχτεί ότι η θεματολογία του θεματικού φιλοτελισμού δεν έχει όρια, ότι και το πιο απίθανο θέμα έχει τη δυνατότητα φιλοτελικής τεκμηρίωσης και θεματικής ανάπτυξης, είτε σε ένα πλαίσιο, είτε σε περισσότερα.

Είναι βέβαια γεγονός ότι το ευρύτερο αποτέλεσμα της προσπάθειας δεν είναι το αναμενόμενο. Όλοι γνωρίζουμε το γιατί. Οι Έλληνες σπάνια διαβάζουμε, δεν ακούμε εύκολα άλλη γνώμη και, πάνω απ' όλα, δεν έχουμε φιλοτελική παιδεία. Δυστυχώς είναι λίγοι, απελπιστικά λίγοι, οι Έλληνες φιλοτελιστές που επιδιώκουν σοβαρή εκθεσιακή δραστηριότητα και ασχολούνται προς τούτο με τη μελέτη των κανόνων ή σχετικών συγγραμμάτων. Η απογοήτευση είναι ακόμα μεγαλύτερη όταν αναφερόμαστε στη φιλοτελική νεολαία μας. Είναι γεγονός ότι η μεγάλη πλειονότητα των λίγων νέων που προσεγγίζουν το χόμπι του φιλοτελισμού τείνουν να ασχολούνται με το θεματικό φιλοτελισμό, θεωρώντας, όχι άδικα, ότι είναι το πλέον πρόσφορο και εύκολα προσεγγίσιμο είδος. Όμως, δυστυχώς, δεν υπήρξε ούτε ένας νέος μέχρι σήμερα που να ξέφυγε από το πρωτόλειο και να δημιούργησε μία αξιόλογη συλλογή συναγωνισμού. Και, όσο και αν ακούγεται λυπηρό, δεν υπάρχει σήμερα ούτε ένας νέος από το κέντρο, από αυτούς που παρουσιάζονταν ή παρουσιάζονται σαν εκθέτες στην τάξη Νεότητας, που να είναι εγγεγραμμένο μέλος του Συλλόγου μας ή συνδρομητής του Θ.Φ., του μόνου, κατά τεκμήριο, εργαλείου για την άντληση κάποιας θεματικής γνώσης. Ούτε κανένας από τους "μύστες" αυτών των πάλαι ποτέ νέων, από αυτούς που τους "καθοδηγούν", μπήκε στον κόπο να τους συστήσει ποτέ κάτι

παρόμοιο. Τους λόγους, αφήνω να συμπεράνετε εσείς οι ίδιοι.

Μοναδικό αγκάθι στη λειτουργία του περιοδικού μας παραμένουν οι συνεργασίες. Παρά τις συνεχείς και επίμονες επικλήσεις μας, η ανταπόκριση παραμένει ελάχιστη. Μόνο το μέλος μας από τη Θεσσαλονίκη, ο κ. Θ. Απέργης, ανταποκρίνεται τον τελευταίο καιρό. Η κατάσταση σώζεται βέβαια με τις μεταφράσεις, αλλά το αυθεντικό έχει πάντα περισσότερο ενδιαφέρον.

Τελειώνοντας με το Θ.Φ., θα αναφέρω με καμάρι ότι, μετά από επίμονο αίτημα αρκετών ξένων προσωπικοτήτων του φιλοτελισμού που έτυχε να τον ξεφυλλίσουν (Bruno-Crenato Salvaggi της Ιταλικής Ομοσπονδίας, Alviero Batistini του Centro Italiano di Filatelia Tematica, Konraad Bracke και Bernard Peeters, πρόεδρων των δύο θεματικών Εταιρειών του Βελγίου κ.ά.), τους αποστέλλεται τακτικά, επ' ανταλλαγή με τις δικές τους περιοδικές εκδόσεις. Θα μου πείτε: "Μα, αφού δεν μπορούν να διαβάσουν Ελληνικά". Σε σχετικό μου ερώτημα, ο Konraad Bracke, επίτροπος του Βελγίου στη FIP για το Θεματικό Φιλοτελισμό, μου απάντησε: "Μου αρέσει η θεματολογία σας. Παίρνω ιδέες, ακόμα και από την κατάταξη της ύλης. Να μου το στέλνεις".

Το χρόνο που μας πέρασε συνεχίστηκαν κάποιες διαρροές από το Σύλλογο, λόγω της παράλληλης ιδιότητας του ομιλούντος ως ελληνοδίκου θεματικού φιλοτελισμού. Αυτή τη φορά ήταν η σειρά της περιφέρειας να αποσύρει από τις τάξεις μας τέσσερα μέλη, τρία από τα οποία ήταν ιδρυτικά. Ένα μάλιστα ήταν και μέλος του ΔΣ. Ήδη ο αριθμός αυτών που διαγράφηκαν κατά καιρούς, για την ίδια πάντα αιτία, ανήλθε στους επτά. Ο λόγος; Δεν πήραν την βράβευση που προσδοκούσαν. Διηγρήσαν από το Σύλλογο για να τιμωρήσουν τον κριτή. Αποτελεί και αυτό μία πρόσθετη επιβεβαίωση της έλλειψης γενικότερης φιλοτελικής παιδείας στη χώρα μας. Κρίμα!

Τον τελευταίο καιρό, αντίθετα, είχαμε αρκετές νέες εγγραφές μελών, κυρίως απλών συλλεκτών γραμματοσήμων. Πρόκειται για άτομα που γνώρισαν με κάποια ευκαιρία το Θεματικό Φιλοτελιστή, βρήκαν κάποιο ενδιαφέρον για το περιεχόμενό του, εκτίμησαν την όλη προσπάθεια και έγιναν μέλη. Τους καλωσορίζουμε όλους και τους ευχαριστούμε.

Το 2006 ο ελληνικός θεματικός φιλοτελισμός έχασε δύο αξιόλογα μέλη του: Τον φίλο Κώστα Βαρόση, με το καλοσυνάτο χαμόγελο και την πάντα καλή κουβέντα στο στόμα, και την αξέχαστη Δανάη Λαρεντζάτου-Καράτσαλη, θυγατέρα του επίσης φίλου, ιδρυτικού μέλους του συλλόγου μας, Γιώργου Καράτσαλη. Θα σας παρακαλούσα να κρατήσουμε ενός λεπτού σιγή στη μνήμη τους.

Ένας ακόμα λόγος που ο Σύλλογός μας νοιώθει ικανοποιημένος είναι η πρόοδος των θεματικών συλλεκτών εκθεσιακού επιπέδου που ανήκουν στη δύναμή του. Τον τελευταίο καιρό όλες οι συλλογές τους αναβαθμίζονται, προσαρμόζονται στους κανόνες, γίνονται περισσότερο συναγωνιστικές. Η παρουσία τους στην ΚΑΡΔΙΤΣΑ 2006 άφησε άριστες εντυπώσεις. Θεωρώ ότι δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι σήμερα, οι μόνες θεματικές συλλογές που έχουν τη δυνατότητα συναγωνιστικής παρουσίας σε διεθνείς εκθέσεις ανήκουν σε μέλη του Συλλόγου μας.

Στις δραστηριότητες του Συλλόγου μας δεν θα πρέπει να παραλείψουμε την βοήθεια που προσφέρουν στα μέλη μας οι ξένες ερασιτεχνικές δημοπρασίες, στις οποίες συμμετέχουν, με πρωτοβουλία και μέριμνα του Συλλόγου μας. Η πρακτική αυτή συνεχίστηκε με επιτυχία καθ' όλη τη διάρκεια του 2006. Παρατηρώντας μάλιστα κάποια από τα θεματικά εκθέματα των τελευταίων εκθέσεων, νοιώθουμε χαρά βλέποντας τη συμβολή αυτής της πρωτοβουλίας μας στην πολύ καλή εξέλιξή τους.

Το χρόνο που πέρασε είχαμε τη χαρά μιας τριπλής εορταστικής συνεργασίας. Στις αρχές του 2006 γιορτάσαμε την κοπή της πρωτοχρονιάτικης πίτας στο Ταχυδρομικό και Φιλοτελικό Μουσείο, σε συνεργασία με τους "Φιλοτελιστές των Αθηνών" και τον Πανελλήνιο Σύλλογο Φιλοτελιστών Υπαλλήλων ΕΛΤΑ. Η εκδήλωση περιλάμβανε ομιλίες του προέδρου της ΕΦΟ Μ. Σιρώνη για την Μεσολυμπιάδα του 1906 και του ομιλούντος για το ιστορικό των μουσικών συνθέσεων που γράφτηκαν για το Φιλοτελισμό και τα Ταχυδρομεία. Επακολούθησε παρουσίαση, σε πρώτη δημόσια εκτέλεση, του τραγουδιού "Υμνος στο γραμματόσημο" του ομιλούντος, από 20μελή χορωδία του Αγίου Βασιλείου Πειραιώς, βράβευση του Ειδικού Συμβούλου Φιλοτελισμού ΕΛΤΑ Μωυσή Κωνσταντίνη και προβολή ταινίας φιλοτελικού περιεχομένου του Θ. Γαλάνη. Γενική ήταν η εντύπωση ότι ήταν μια όμορφη βραδιά, που τη χάρηκαν φίλοι και των τριών συλλόγων.

Αν θεωρήσουμε ότι η δραστηριότητα εκπροσώπων ενός Συλλόγου χαρακτηρίζει και τη δυναμικότητα του ίδιου, δεν θα πρέπει να παραλείψουμε να αναφέρουμε ότι δύο μέλη της ΔΣ του Συλλόγου μας, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος Παν. Καγκελάρης, κατέχουν καίριες θέσεις στο ΔΣ της Ε.Φ.Ο., ότι ο υποφαινόμενος ήταν παρών στις δύο μεγάλες διεθνείς εκθέσεις της χρονιάς, στην Ισπανία και στο Βέλγιο, ότι παραβρέθηκε στα εκεί διεθνή συνέδρια και τις συναντήσεις, είχε επαφές με διεθνείς παράγοντες του θεματικού φιλοτελισμού και παρακολούθησε ιδιαίτερα ενδιαφέρον διεθνές σεμινάριο θεματικού φιλοτελισμού που έλαβε χώρα στο Βέλγιο,

στα περιθώρια της BELGICA 2006.

Παρά το ότι πρόκειται για εκδήλωση του τρέχοντος έτους, θα αναφερθώ στην πρόσφατη έκθεση ΧΑΛΚΙΔΑ 2007 που συνδιοργανώσαμε με τον Σύλλογο Ελλήνων Συλλεκτών και την Φιλοτελική Ένωση Χαλκίδας, διότι μεγάλο μέρος της προετοιμασίας της ανήκει στο 2006. Μερικοί από τα παρόντα μέλη την επισκέφτηκαν και έχουν προσωπική αντίληψη. Αρκετοί ήταν και εκθέτες. Κατά γενική ομολογία, ήταν χρήσιμη και επιτυχημένη, ιδίως αν κρίνουμε από τη μεγάλη προσέλευση επισκεπτών.

Στον προγραμματισμό της νέας χρονιάς υπάρχουν μία, ίσως και δύο μη συναγωνιστικές εκθέσεις σε προάστεια της Αθήνας, για τις οποίες θα ενημερωθείτε σύντομα.

Τελειώνω με τις ευχαριστίες μου προς όλα τα μέλη μας, απ' άκρη σ' άκρη της Ελλάδας, που μας τιμούν και στηρίζουν την προσπάθεια μας.

Ευχαριστώ τα μέλη του απερχόμενου Δ.Σ. και της εκλεγτικής επιτροπής για την άριστη συνεργασία μας και την όλη προσφορά τους.

Ευχαριστώ θερμά την Ένωση Ελλήνων Συλλεκτών Καρτών Μάξιμουμ και τον φίλο πρόεδρο κ. Μαλλούχο, μέλος επίσης του Συλλόγου μας, για την πρόθυμη προσφορά του χώρου της σημερινής εκδήλωσης.

Τέλος, εκφράζω θερμές ευχαριστίες προς όλους εσάς για την υποστήριξη και τη σημερινή σας παρουσία.

Εύχομαι η νέα χρονιά να είναι καλύτερη για τον Σύλλογό μας, αλλά και για ολόκληρο τον Ελληνικό Φιλοτελισμό, οργανωμένο ή ανεξάρτητο.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας.

Παντελής Λεούσης

Η έκθεση "ΧΑΛΚΙΔΑ 2007"

Ο Πανελλήνιος Σύλλογος Θεματικού Φιλοτελισμού και Νεότητας, η Φιλοτελική Ένωση Χαλκίδας και ο Σύλλογος Ελλήνων Συλλεκτών, ακολουθώντας μακρόχρονη (δεκαετή) παράδοση συνεργασίας, συνδιοργάνωσαν από 17 έως 21 Μαρτίου 2007 την 5^η Πανευβοϊκή Έκθεση Θεματικού Γραμματοσήμου, Καρτ-Ποστάλ και Ιστορικών Ντοκουμέντων με το όνομα "ΧΑΛΚΙΔΑ 2007".

Αυτή τη φορά η έκθεση ήταν αφιερωμένη στα 185 χρόνια από το θάνατο του Ευβοέα Ήρωα της Επανάστασης του 1821 Αγγελή Γοβιού και στεγάστηκε στην γνωστή ισόγεια αίθουσα του Δημαρχείου της Ευβοϊκής πρωτεύουσας. Από τα 46 συνολικά εκθέματα που παρουσιάστηκαν, τα

Από την ΧΑΛΚΙΔΑ 2007 και από αριστερά: Ο πρόεδρος του Συλλόγου Ελλήνων Συλλεκτών Γ. Μορφόπουλος, το μέλος του Συλλόγου μας Μ. Ανεστίου, οι τέως και νυν πρόεδροι της Φιλοτελικής Ένωσης Χαλκίδας Αλ. Αίσιωπος και Ορ. Παπαστρατής, ο Δ/της του Ταχυδρομείου Χαλκίδας Κ. Ραφτόπουλος και ο πρόεδρος Π. Λεούσης.

23 ήταν φιλοτελικά, ενός ή περισσότερων πλαισίων, εκθετών από το κέντρο και την περιφέρεια, πολλοί από τους οποίους είναι μέλη του Συλλόγου μας.

Την τελετή των εγκαινίων τίμησαν με την παρουσία τους ο Δήμαρχος Χαλκιδίων Θανάσης Ζεμπίλης, νομαρχιακοί και δημοτικοί εκπρόσωποι, οι τοπικές ταχυδρομικές αρχές, εκπρόσωποι φιλοτελικών Σωματείων, φιλοτελιστές και πολυάριθμοι Χαλκιδείς.

Μεταξύ των πολυάριθμων επισκεπτών της έκθεσης περιλαμβάνονται βουλευτές, νομαρχιακοί και δημοτικοί σύμβουλοι, ανώτεροι και ανώτατοι στρατιωτικοί και δικαστικοί, εκδότες του τοπικού τύπου και πολλά άλλα διακεκριμένα μέλη της χαλκιδικής κοινωνίας. Την έκθεση επισκέφτηκαν επίσης πολλοί γνωστοί φιλοτελιστές από το κέντρο και την περιφέρεια, όπως ο Α. Βιρβίλης, οι Β. Αποστολόπουλος, Γ. Σπάρης και Ι. Χαλβατζιδόπουλος συνοδευόμενοι από τις συζύγους τους, ο Γ. Γραμματέας της Φ.Ε.Πειραιώς Σ. Βουλγαρίδης, ο πρόεδρος της Φ.Ε.Ναυπλίου Δ. Χουντάλας κ.ά.

Κατά γενική ομολογία, η ΧΑΛΚΙΔΑ 2007 σημείωσε μεγάλη επιτυχία. Ο χώρος που την φιλοξένησε, παρότι μικρός λόγω μιας εσωτερικής χωροταξικής επέμβασης που κατέστησε μη αξιοποιήσιμο μεγάλο μέρος του εμβαδού της, είναι από τους καλύτερα προσβάσιμους εκθεσιακούς χώρους της χώρας. Βρίσκεται στο ισόγειο του Δημαρχιακού Μεγάρου, επάνω στον παραλιακό δρόμο, ο

Ο επίσημος φάκελος της ΧΑΛΚΙΔΑ 2007 με την Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα που απεικονίζει τον Ευβοέα ήρωα της Επανάστασης του 1821 Αγγελή Γοβιό.

ο οποίος αποτελεί τον δημοφιλέστερο χώρο περιπάτου Χαλκιδιαίων και επισκεπτών της πόλης.

Ο Σύλλογός μας αισθάνεται την ανάγκη να ευχαριστήσει, και δημόσια, τους δύο αδελφούς συλλόγους, και ιδιαίτερα τους δραστήριους προέδρους τους Ορέστη Παπαστρατή και Γιώργο Μορφόπουλο, καθώς και τον Αλέξανδρο Αίσωπο (τέως Πρόεδρο της Φ. Ε. Χαλκίδας), για την άριστη συνεργασία και θερμή φιλοξενία που επεφύλαξαν στους εκπροσώπους του Συλλόγου μας. Ευχαριστεί επίσης τον ΕΛΤΑ και, ιδιαίτερα, τον διευθυντή του ταχυδρομείου Χαλκίδας Κωνσταντίνο Ραφτόπουλο, η βοήθεια και φιλόξενη διάθεση του οποίου ξεπέρασαν κατά πολύ τα αμιγώς υπηρεσιακά του καθήκοντα.

Σε όλους τους εκθέτες και παράγοντες της έκθεσης, η οποία δεν είχε συναγωνιστικό χαρακτήρα, επιδόθηκαν διπλώματα συμμετοχής, ο επίσημος φάκελος της Έκθεσης με την Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα και, αντί μεταλλίου, αναμνηστικά που πρόσφερε ο ΕΛΤΑ.

Η τελετή λήξης της ΧΑΛΚΙΔΑ 2007 έλαβε χώρα το μεσημέρι της Τετάρτης, 21 Μαρτίου και υπήρξε ιδιαίτερα λιτή εξαιτίας μιας απροσδόκητης νεροποντής που κατέστησε εξαιρετικά δύσκολες τις μετακινήσεις. Κατ' αυτήν, οι τρεις πρόεδροι των συνδιοργανωτών Σωματείων, μετά τις απονομές και τις αμοιβαίες φιλοφρονήσεις, αποχαιρέτησαν την όμορφη εκδήλωση σε ατμόσφαιρα ευφορίας και με την υπόσχεση της, το ταχύτερο δυνατόν, προσεχούς κοινής εκθεσιακής συνεργασίας. Ο θεσμός των εκθέσεων "ΧΑΛΚΙΔΑ" ασφαλώς και θα έχει συνέχεια...

Με αφορμή τις νέες εκδόσεις

Ήρων ο Αλεξανδρεύς

Ο Ήρων ο Αλεξανδρεύς (10 μ.Χ. – 70 μ.Χ.), ήταν Έλληνας μηχανικός και γεωμέτρης, διευθυντής της περίφημης Ανώτατης Τεχνικής Σχολής της Αλεξάνδρειας, του πρώτου Πολυτεχνείου της ιστορίας. Έμεινε πολύ γνωστός από τα έργα του στη γεωδαισία, στη μηχανική, στην υδραυλική, στη γεωμετρία και στην οπτική, από τα οποία άλλα διασώθηκαν στο πρωτότυπο και άλλα μας είναι γνωστά από μεταφράσεις τους, κυρίως στα λατινικά και στα Αραβικά. Σήμερα, σώζονται μόνο πέντε ολόκληρα έργα του: Δύο στα Ελληνικά και τρία στα Αραβικά.

Η πιο διάσημη εφεύρεσή του είναι η αιολόσφαιρα ή ατμοστρόβιλος, η πρώτη ατμομηχανή στην ιστορία.

Στη γεωμετρία, διατύπωσε και απέδειξε έναν τύπο, γνωστό ως ο τύπος του Ήρωνα, για τον υπολογισμό του εμβαδού ενός τριγώνου σε σχέση με τις πλευρές του. Επίσης σκέφτηκε μια επανалηπτική διαδικασία για τον υπολογισμό της τετραγωνικής ρίζας κάποιου αριθμού.

Στον Ήρωνα αποδίδονται οι εφευρέσεις πολλών ελεγκτικών μηχανισμών ανάδρασης που λειτουργούσαν με νερό, φωτιά και συμπιεσμένο αέρα, σε διάφορους συνδυασμούς. Κατασκεύασε επίσης τον πρώτο προγραμματιζόμενο αναλογικό υπολογιστή με ένα πολύπλοκο σύστημα γριναζωτών ατράκτων, διάστικτων με καβίλιες, και δεμένων με σχοινιά, στις άκρες των οποίων υπήρχαν βάρη (σακιά άμμου που άδειαζαν με την πάροδο του χρόνου). Ο υπολογιστής αυτός χρησιμοποιείτο στην λειτουργία του αυτόματου θεάτρου του, όπου εναλλάσσονταν πολλαπλές σκηνές κινούμενων μορφών, συνοδευόμενες από οπτικά και ηχητικά εφέ.

Στα έργα του περιγράφονται βασικά τεχνικά εργαλεία, όπως το βαρούλκο, ο μοχλός, το πο-

λύσπαστο (τροχαλίες), η σφήνα, ο ατέρμων κοχλίας, περιγράφεται και αναλύεται η λειτουργία της αιολόσφαιρας (η πρώτη ατμομηχανή), η αυτόματη πόρτα για ναούς ή θέατρα (βλέπε άνω γραμματόσημο), αυτοματισμοί για το θέατρο του, το ναυτικό δρομόμετρο (παραλλαγή του οδομέτρου για χρήση σε πλοίο), καθώς και περιγραφές αυτόματων μηχανικών συστημάτων, ικανών να κάνουν

προγραμματισμένες κινήσεις.

Στα σχέδια και στις εφευρέσεις του Ήρωνα περιλαμβάνονται συντριβάνι που λειτουργούσε με πεπιεσμένο αέρα, σιφώνια, μηχανή κατασκευής σπειρώματος ξύλινων βιδών, υδραυλικά κερματοδέκτης που λειτουργούσε με νομίσματα και έδινε νερό, χειροκίνητος καταπέλτης, κινητό αυτόματο (αυτόνομη συσκευή, ικανή να κινείται από μόνη της). Την κίνηση των αυτομάτων προκαλούσε η πτώση ενός μολύβδινου βάρους δεμένου με νήμα με τον κινητήριο τροχό. Ο προγραμματισμός των κινήσεων επιτυγχάνεται με δεξιόστροφες ή αριστερόστροφες περιελίξεις του νήματος πάνω στον κινητήριο άξονα, π.χ. κινητό αυτόματο θέατρο, μικρός περίοπτος ναός ικανός να κινείται και να κινεί επίσης τις μορφές που τον στόλιζαν.

Τέλος ο Ήρων επινόησε το οδόμετρο, που άριστα απεικονίζεται στο κάτω γραμματόσημο. Ήταν μία αυτόνομη κατασκευή, προσαρμοσμένη σε οποιοδήποτε τροχοφόρο (άρμα), αποτελούμενη από ένα σύμπλεγμα από οδοντωτούς τροχούς και ατέρμονες κοχλίες, ικανούς να μεταφέρουν την κίνηση του τροχού του άρματος και να την μετατρέψουν σε μονάδες μέτρησης μήκους, που καταγράφεται από ένα σύστημα δίσκων στο πάνω μέρος της συσκευής.

Η Ανταρκτική και η κατάκτησή της

του Παντελή Λεούση

Η προϊστορία

Το όνομα στην ήπειρο της Ανταρκτικής το έδωσε ο Αριστοτέλης. Με αυτή την άποψη συμφωνούν οι περισσότερες πηγές. Οι Έλληνες την εποχή εκείνη πίστευαν ότι η γη ήταν μία σφαίρα συμμετρική, η οποία χρειαζόταν απαραίτητα ένα σημείο ισορροπίας, έναν "άξονα", με πόλο στη μία άκρη, ισημερινό στη μέση και πόλο στην άλλη. Αρκτικός ο ένας πόλος, Αντί/αρκτικός ο άλλος.

Το όνομα των πόλων πάρθηκε από την ομάδα των αστέρων της "Μικρής Άρκτου" (άρκτος = αρκούδα) που δείχνει τον βόρειο πόλο και ονομάζεται έτσι από τότε.

Το 2^ο αι. ο Έλληνας αστρονόμος **Πτολεμαίος** ήταν πεπεισμένος ότι η ήπειρος υπάρχει,

σε σημείο που διαβεβαίωνε ότι ήταν κατοικημένη και καλλιεργίτο, αλλά δεν ήταν προσπελάσιμη από την υπόλοιπη γη εξαιτίας μιας μεγάλης αδιάβατης λουριδίας γης, την οποία προστάτευαν τέρατα.

Το Μεσαίωνα οι επιστήμονες εγκατέλειψαν τους προβληματισμούς γύρω από την Ανταρκτική, αποφαινόμενοι ότι "ο Θεός είχε λησμονήσει ένα κομμάτι της Δημιουργίας του πάνω σε αυτά τα απόμακρα εδάφη". Αρχίζουν μάλιστα να εκφράζονται απόψεις που ήθελαν τη γη επίπεδη, πράγμα που απέκλειε την ύπαρξη της Ανταρκτικής από γεωγραφική άποψη.

Αρχίζει να γίνεται και πάλι αναφορά για την Ανταρκτική από τον 17^ο αι., όταν ο **Βαρθολομαίος Ντιάζ** και ο **Βάσκο ντε Γκάμα** ανακαλύπτουν νέα εδάφη. Αφού πέρασαν το Ακρωτήριο της Καλής Ελπίδας, στα νότια της Αφρικής,

αντικρούοντας την υπόθεση μιας Αφρικανικής Ηπείρου που εκτείνεται μέχρι τόσο χαμηλό γεωγραφικό πλάτος. Ωστόσο, όταν ο **Μαγγελάνος** παράκαμψε το νότο της αμερικανικής ηπείρου, ανακάλυψε ότι υπάρχει ένα δυσδιάβατο στενό, από την άλλη πλευρά του οποίου φαινόταν ένα πυκνός μανδύας χιονιού, σε μία ιδιαίτερα ψυχρή ατμόσφαιρα.

Αμέσως οι γεωγράφοι της εποχής άρχισαν να εκφράζουν την υπόθεση ότι υπάρχει μία τεράστια ήπειρος υπό το όνομα Νότια Ήπειρος (Austral) και ότι έπρεπε να εκτείνεται από τη Γη του Πυρός μέχρι της Αυστραλία.

Τα πρώτα βήματα προς την ανακάλυψη

Από το 1578, ο **Φράνσις Ντρέικ**, απεσταλμένος της Αγγλικής Κυβέρνησης για να εξερευνήσει τον Ειρηνικό, απωθήθηκε από τη θύελλα προς τα νότια της Γης του Πυρός. Εκεί

Βαρθολομαίος Ντιάζ, Βάσκο ντε Γκάμα και Μεγγελάνος

Φράνσις Ντρέικ, Τζέιμς Κουκ και Nicolas Thomas Marion-Dufresne,

παρατήρησε πιγκουίνους πάνω σε ένα νησί.

Το 1599, ο Ολλανδός Νηρκ Γκέριτς, σπρωγμένος από μία

μένος από τον πλοίαρχο Julien Crozet στο πλοίο Mascarin, ανακαλύπτει τα Ψυχρά Νησιά (σήμερα αρχιπέλαγος του Πρίγκιπα Εδουάρδου).

ες θάλασσες, αναζητώντας μία υποθετική νότια ήπειρο. Στις 30 Ιανουαρίου 1774, το *Resolution* συναντά τους επιπλέοντες πάγους, μετά από πλοήγηση δύο μηνών νότια της Νέας Ζηλανδίας

Η παρουσία πιγκουίνων, άλμπατρος και άλλων πουλιών στις θάλασσες κοντά στην Ανταρκτική δεν προβλημάτισε τον Κουκ για την παρουσία κοντινής γης

θύελλα μακριά από τον υπόλοιπο στόλο του μέχρι τα νησιά Νότια Σέτλαντ, είναι ο πρώτος θαλασσοπόρος που διάσχισε το πολικό ανταρκτικό κύκλο (γεωγρ. πλάτος 66° 33' νότια).

Κατά τη διάρκεια του 17^{ου} αι., άλλοι θαλασσοπόροι, προσπαθώντας να διασχίσουν το ακρωτήριο Χορν, παρασύρθηκαν από τις θύελλες προς την Ανταρκτική και διέκριναν βουνά σκεπασμένα από χιόνι και πάγους.

Το 1738, ο Jean-Baptiste Charles Bouvet de Lozier, θα ανακαλύψει ένα ομιχλώδες νησί που πήρε το όνομά (Νήσος Bouvet, 54° 26' de latitude Νότιο). Το 1772, ο Nicolas Thomas Marion-Dufresne, συντροφεύ-

Όμως, η πρώτη σημαντική ημερομηνία στην ιστορία της ανακάλυψης της ηπείρου είναι η 17η Ιανουαρίου 1773, όταν ο Άγγλος **Τζέιμς Κουκ** πέρασε για πρώτη φορά τον Νότιο Πολικό Κύκλο σε τρία σημεία, χωρίς ωστόσο να μπορέσει να πλησιάσει στην Ανταρκτική. Με τα πλοία **Resolution** και **Adventure** εξερεύνησε τις νότι-

Τα πλοία *Resolution* και *Adventure* του Πλοιάρχου Τζέιμς Κουκ

ας και έχοντας διασχίσει τον 70° παράλληλο για πρώτη φορά στην ιστορία. Ο Κουκ ανακάλυψε τότε μία τεράστια περιοχή από πάγο, που την αποτελούσαν 97 ενωμένα παγόβουνα, σαν μία τεράστια οροσειρά που κατέληγε μέσα στα σύννεφα.

Φθάνοντας στις 71° 10' νότια και 106° 54' δυτικά (θάλασσα Αμούνδσεν), παρατήρησε **πιγκουίνους** (manchots) και άλλα πουλιά, αλλά παρέμεινε πεπεισμένος για την απουσία γης σ' αυτή την παράξενη περιοχή.

Η εξερεύνηση της ηπείρου.

Τον 19^ο αι., μεγάλος αριθμός πλοίων κατέκλυσαν τις όχθες

Ναθάνιελ Πάλμερ, Ντιμόν ντ' Ουρβίλ, Τσαρλς Γουίλκες

της Ανταρκτικής για το ψάρεμα της φώκιας και τα ταξίδια πολλαπλασιάζονται. Τον Νοέμβριο του 1820, ο Αμερικανός **Ναθάνιελ Πάλμερ** βλέπει για πρώτη φορά την ήπειρο, ενώ στις αρχές του 1821, ένας άλλος Αμερικανός ναυτικός, ο Τζον Ντέιβις, πατά για πρώτη φορά το έδαφος της Ανταρκτικής.

Στο τέλος ενός ταξιδιού που έκανε το 1821 με το πλοίο **Βαστόκ**, ο Ρώσος αξιωματικός **Φάμπιαν φον Μπελινγκάουζεν** ανακαλύπτει τα νησιά Πέτρου Α' και Αλεξάνδρου, τα πρώτα εδάφη που εξερευνήθηκαν πέρα από τον πολικό κύκλο.

Το 1823, ο Τζέιμς Γουέντελ περνά τις 74° νότιου πλάτους και διασχίζει τη θάλασσα που σήμερα φέρει το όνομά του.

Το 1832, ο Άγγλος Τζον Μπίσκοου διακρίνει, χωρίς να μπορεί να την πλησιάσει, τη Γη Έντερμπι και τρία χρόνια αργότερα ο Πίτερ Κεμπ προσεγγίζει στην Ακτή Κεμπ, 10° ανατολικά-τερα.

Το 1839, ο Τζον Μπάλενι ανακαλύπτει τα νησιά Μπάλενι.

Την περίοδο αυτή γίνονται και οι εξερευνήσεις του Γάλλου **Ντιμόν ντ' Ουρβίλ** (1838-40),

που ανακαλύπτει τη Γη Λουδοβίκου Φιλίππου (1839) και την Αδελία Γη (1840), του Αμερικανού **Τσαρλς Γουίλκες** που πλέει κατά μήκος των ανατολικών ακτών (1840) και κυρίως του Άγγλου **Τζέιμς Κλαρκ Ρος**, που με τα πλοία *Erebus* και *Terror* έφτασε στη Γη Βικτορίας, ανακάλυψε το ηφαίστειο Έριμπτες και σταμάτησε τον Φεβρουάριο

Το πλοίο *Erebus*, ένα από τα δύο που χρησιμοποίησε ο Τζέιμς Κλαρκ Ρος

του 1842 μπροστά στο φράγμα πάγου που φέρει από τότε το όνομά του (Φράγμα του Ρος) στις 78° 10' νότιου πλάτους.

Έως το 1890 γίνονται πολυάριθμα ταξίδια, κυρίως από Αμερικανούς θαλασσοπόρους, δεν προσθέτουν όμως τίποτα σημαντικό στις γνώσεις για την ήπειρο, με εξαίρεση την αποστολή του **Challenger**, με επικεφαλής τον Τζορτζ Νερς (1874).

Ο ρυθμός των εξερευνήσεων στην Ανταρκτική επιταχύνεται προς το τέλος του αιώνα: το 1893 ο Νορβηγός **Λάρσεν** φτάνει στη Γη Όσκαρ Γ', ενώ ο **Λέοναρντ Κρίστενσεν** με το πλοίο *Antactise* εξερευνά (1894-95) τις ακτές της Γης Βικτορίας.

Το 1897-1898, η αποστολή

επιστημονικής εξερεύνησης του πλοίου **Belgica**, υπό τον πλοίαρχο **Adrien de Gerlache**. Ο Βέλγος Adrien de Gerlache de Gomery (1866-1934) εγκατέλειψε τις σπουδές του στο Πολυτεχνείο των Βρυξελλών για να μπαρκάει σαν μούτσος το 1883. Αργότερα πήγε σε ναυτική σχολή και έγινε υποπλοίαρχος του Βελγικού Ναυτικού. Στις 16 Αυγ. 1897, με το τρικάρτο

Το πλοίο με το οποίο ο ντ' Ουρβίλ ανακάλυψε την Αδελία Γη, το *Challenger* του Τζορτζ Νερς και το *Belgica* του Γκαρλάς

Ο Αντριέν ντε Γκερλάς και απεικόνιση της ιστορικής αποστολής του

Η Ιαπωνία είναι μία από τις πολλές χώρες που οργάνωσαν αποστολές στην Ανταρκτική

Belgica, εξοπλισμένο κατάλληλα για το ψάρεμα της φώκιας, έφυγε από την Αμβέρσα με 19 άτομα διεθνές πλήρωμα, εκ των οποίων οι πέντε ήταν επιστήμονες (ο Αμερικανός γιατρός και φωτογράφος Φρέντερικ Κουκ επιβίβαστηκε στο *Μπέλιτζκα* στο Ρίο ντε Τζανέιρο). Σαν δεύτερος υποπλοίαρχος είχε επιλεγεί ο Ρόαλντ Αντμούντσεν.

Ο Αντριέν ντε Γκερλάς και το πλήρωμά του ήταν οι πρώτοι που πέρασαν ένα ολόκληρο χειμώνα στην Ανταρκτική και που έδωσαν ουσιαστικές πληροφορίες για τη γνωριμία αυτών των περιοχών. Μετά το δύσκολο διαχείμασμα μέσα στους πάγους των παγόβουνων, το πλοίο τους βρήκε επιτέλους μία διέξοδο προς τα ελεύθερα νερά στις 28 Φεβρουαρίου 1899.

Η επιστροφή του *Μπέλιτζκα* στις 5 Νοεμβρίου 1899 προκάλεσε έκρηξη ενθουσιασμού στο κοινό της Αμβέρας. Στο βιβλίο του *Δεκαπέντε μήνες στην Ανταρκτική* ο Γκερλάς αφηγείται τις ασυνήθιστες περιπέτειες αυτής της εξερευνητικής-επισημονικής.

Ο Νορβηγός Μπόρκγκερ-

βινκ με το πλοίο *Σάουθερν* κάνει μια σοβαρή εργασία που προοιωνίζει την κατάκτηση του Νότιου Πόλου και το 1900 φτάνει σε γεωγραφικό πλάτος 78° 50', καταρρίπτοντας το προηγούμενο ρεκόρ του Ρος.

Στα πρώτα χρόνια του 20^{ου} αι. οι εξερευνήσεις εντείνονται ακόμα περισσότερο. Ο Άγγλος **Ρόμπερτ Σκοτ** με το πλοίο

Ο Σαρκό με ναυτικό καπέλο. Κάτω χαρακτηριστική σκηνή από εξερευνητική αποστολή του

Ντισκόβερι ανακαλύπτει τη χερσόνησο Εδουάρδου Ζ' και φτάνει το 1902 σε γεωγραφικό πλάτος 82° 17'.

Η αποστολή του γερμανικού πλοίου **Γκάους**, με επικεφαλής τον Έριχ φον Ντρίγκαλσκι, κάνει αναγνώριση της Ακτής Βασίλισσας Μαίρης. Ο **Σουηδός Ότο Νόρντενσκιελντ** περνά δύο χρόνια (1901-1903) κοντά στην Ανταρκτική χερσόνησο και κάνει πλήθος παρατηρήσεων. Η αποστολή του Σκοτσέζου Μπρους πραγματοποιεί ωκεανογραφικές έρευνες στη θάλασσα του Γουέντελ και προσεγγίζει στη Γη του Κόουτς το 1904. Ο Γάλλος **Ζαν Σαρκό** στη διάρκεια δύο ταξιδιών του, το ένα με το πλοίο **Φρανς** (1903-5) και το άλλο με το **Πουρκουά πα** (1908-10), εξερευνά τη δυτική ακτή της Ανταρκτικής χερσονήσου και ανακαλύπτει τη νήσο Σαρκό.

Στον δρόμο για τον Νότιο Πόλο η θάλασσα του Ρος αποδείχτηκε η καλύτερη αφετηρία. Τον Ιανουάριο του 1909, ο Ιρλανδός **Έρνεστ Σάκλετον** φτάνει σε νότιο πλάτος 88° 23' και περίπου 170 χλμ. από τον Νό-

Το πλοίο *Γκάους* του Έριχ φον Ντρίγκαλσκι και ο Ζαν Σαρκό: α. με το πλοίο *Πουρκουά πα* και β. με το *Φρανς*

Ο Σάκλετον διέυθνε τρεις αποστολές στην Ανταρκτική. Σε μία από αυτές, όταν το πλοίο καταστράφηκε από τους πάγους, οι άνδρες του επέζησαν επί δέκα μήνες πάνω σε επιπλέοντες πάγους και σε ένα χέρσο ερημονήσι.

Το ψάρεμα της φώκιας αποτελούσε μία από τις σημαντικές αλιευτικές δραστηριότητες στην Ανταρκτική

τιο Πόλο, όπου τελικά έφτασε ο Νορβηγός **Ρόαλντ Αμούντσεν** στις 14 Δεκεμβρίου 1911 και η αποστολή Σκοτ στις 18 Ιανουαρίου 1912, που κατά την επιστροφή της εξαφανίστηκε μέσα στη χιονοθύελλα. Αυτή την περίοδο γίνονται και οι ιδιαίτερα σημαντικές αποστολές του Αυστραλού **Ντάγκλας Μόζον** με το πλοίο **Αουρόρα**, που εξερεύνησε τις ανατολικές ακτές

gelbregt Gravning Amundsen (1872-1928) πήρε την απόφαση να γίνει εξερευνητής των πόλων σε ηλικία 17 ετών. Τον κέντρισε η θριαμβευτική επιτυχία του Fridtjof Nansen που μόλις είχε διασχίσει τη Γροιλανδία με σκι, το 1889. Εντούτοις αρχίζει σπουδές ιατρικής το 1890, αλλά με το θάνατο της μητέρας του το 1893 προσλαμβάνεται για μία αποστολή στο αλιευτι-

εκεί-, ο Amundsen καλλιέργησε μία σταθερή φιλία με το γιατρό του πλοίου Frederick Cook, του οποίου οι γνώσεις για λεπτομέρειες παρόμοιων αποστολών λόγω πείρας από προηγούμενες αποστολές στη Γροιλανδία (ζεύξη των σκυλιών στα έλκηθρα κλπ.), έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην επιτυχία της της αποστολής.

Από τις Σουηδικές αποστολές του Ότο Νόρντενσκιελντ στην Ανταρκτική (1901-1903)

της ηπείρου (Ακτή Βασίλισσας Μαίρης), και του Γερμανού Βίλχελμ Φίλχνερ με το πλοίο *Deutschland* στο εσωτερικό της θάλασσας του Γουέντελ.

Αλλά αξίζει νομίζω τον κόπο να ασχοληθούμε λίγο περισσότερο με την επική, όσο και τραγική ιστορία των **Αμούντσεν** και **Σκοτ**.

Ο Νορβηγός Roald En-

κό φώκιας *Magdalena*. Έκτοτε ακολουθεί το επάγγελμα του ναυτικού στα πλοία του εφοπλιστή πατέρα του.

Κατά την αποστολή με στο πλοίο **Μπέλτζικα** του **Γκερλάς** (1897), όπου συμμετείχε σε πλήθος πολυήμερων αποστολών στο εσωτερικό της Ανταρκτικής -με τη βοήθεια των σκι που χρησιμοποίησε πρώτος

Μετά από διάφορες αποστολές στο Βόριο Πόλο (προσδιόρισε τον μαγνητικό πόλο με μεγάλη ακρίβεια και πέρασε πρώτος από τον κόλπο του Μπάφιν στον Βερίγγειο πορθμό, φθάνοντας ως την Αλάσκα το 1906), αποφάσισε να κατακτήσει το Βόριο Πόλο. Όταν όμως πληροφορήθηκε ότι τον είχε προλάβει ο Αμερικανός

Ο Αμούντσεν με τον χάρτη της Ανταρκτικής και στη μέση με το πλοίο *Φραμ*. Δεξιά ο τραγικός Σκοτ και στο βάθος οι τέσσερες σύντροφοί του Evans, Bowers, Oates και Wilson.

Έλκηθρα με σκυλιά έπαιξαν τον κύριο ρόλο στην επιτυχία του Αμούντσεν. Τόσο τα δοκιμασμένα Χάσκι της Γροιλανδίας όσο και οι άλλες ράτσες απέδειξαν και πάλι την ικανότητά τους. Αλλά και όσα από αυτά έχαναν τη ζωή τους κατά τη διαδρομή, χρησίμευσαν σαν πολύτιμες πρωτεΐνες στα υπόλοιπα καταπονημένα ζώα, αλλά και στους ανθρώπους

Πίρι, άλλαξε αμέσως πορεία και κατευθύνθηκε με το πλοίο του *Fram* προς την Ανταρκτική, για να εκπληρώσει το μεγάλο του όνειρο: την κατάκτηση του νότιου πόλου.

Στις 20 Οκτωβρίου οι Αμούντσεν, Olav Bjaaland, Helmer Hansen, Sverre Hassel και Oscar Wisting ξεκινούν για κατάκτηση του Νότιου Πόλου. Στις 15 Δεκεμβρίου 1911 στις 3.00' μ.μ. φθάνουν στο σημείο μηδέν, ενώ η αποστολή του Σκοτ απέχει ακόμα 572 χλμ., για την κάλυψη των οποίων θα χρειαστούν περισσότερες από τριάντα ημέρες.

Ο Αμούντσεν και οι άνδρες του επιστρέφουν στον Κόλπο των Φαλαϊνών στις 26 Ιανουαρίου 1912, μετά από μία διαδρομή 2824 χλμ. που διένυσαν σε 94 ημέρες (56 μετάβαση, 38 επιστροφή), δηλαδή μέσο όρο 30 χλμ. την ημέρα.

Παράλληλα, ο **Ρόμπερτ Φάλκον Σκοτ** (1868-1912), μετά την πρώτη του εξερεύ-

νηση στην Ανταρκτική (1901-1904), το 1910 άρχισε μία νέα αποστολή, θέλοντας να γίνει ο πρώτος που θα κατακτήσει το Νότιο Πόλο. Ξεκίνησε με τέσσερις συντρόφους για μία διαδρομή 2964 χλμ., τη μακρύτερη που πραγματοποιήθηκε ποτέ με έλκηθρο στις πολικές περιοχές. Έφθασε τελικά στο Νότιο Πόλο στις 18 Ιανουαρίου 1912, αλλά βρήκε εκεί τη νορβηγική σημαία του Αμούντσεν, ο οποίος τα είχε καταφέρει 5 εβδομάδες νωρίτερα. Βρήκε ακόμα μία σκηνή και δύο επιστολές που είχε αφήσει ο Αμούντσεν, μία για το βασιλιά Χάακον Ζ' της Νορβηγίας, και την άλλη για τον ίδιο τον Σκοτ, που είναι η ακόλουθη:

Αγαπητέ πλοίαρχε Σκότ,

Καθώς θα είστε προφανώς ο πρώτος που θα φθάσει εδώ μετά από εμάς, θα μπορούσα να σας ζητήσω να στείλετε την συνημμένη επιστολή στο βασιλιά Χάακον Ζ'. Αν ο εξοπλισμός που έμεινε μέσα στη σκηνή μπορεί να σας είναι καθ' οιονδήποτε τρόπο χρήσιμος, μη διστάσετε

να τον πάρετε. Με τις καλλίτερες ευχές μου, σας εύχομαι καλή επιστροφή.

Ειλικρινά δικός σας.

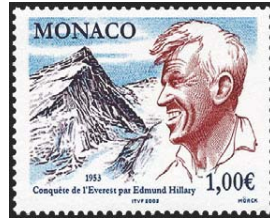
Roald Amundsen

Εξαιρετικά εξασθενημένοι σωματικά και με ιδιαίτερα πεσμένο ηθικό, οι Βρετανοί του Σκοτ παίρνουν το δρόμο της επιστροφής, που μέλλει να είναι μία από πιο δραματικές σελίδες στην ιστορία των εξερευνητικών αποστολών.

Ο **Edgar Evans** πεθαίνει πρώτος από εξάντληση –είχε προηγηθεί μία πτώση-. Το σώμα του θα εγκαταλειφθεί καθ' οδόν. Ο **Lawrence Oates** θα εγκαταλείψει την κατασκηνωση εθελοντικά, θυσιάζοντας τον εαυτό του για να σωθούν οι υπόλοιποι σύντροφοί του. Τα σώματα των **Henry Bowers**, **Edward Wilson** και του Scott, μαζί με το ημερολόγιο του και τα φωτογραφικά φιλμ, βρέθηκαν μέσα σε ένα αντίσκηνο, 18 χλμ μακριά από ένα σταθμό εφοδίων.

Ο Αυστραλός Ντάγκλας Μόζον με το πλοίο *Aurora*, που εξερεύνησε τις ανατολικές ακτές της Ανταρκτικής ηπείρου. Δεξιά, οι Έντγκεγουορθ Ντέιβιντ, Ντάγκλας Μόζον και Α.Φ. Μακ Κέι στη αποστολή του 1908-9 στο Νότιο Πόλο

Ο πολιτικός εξερευνητής και πιλότος Ρίτσαρντ Μπερντ πραγματοποίησε συνολικά τέσσερες αποστολές στην Ανταρκτική. Αλλά και ο Έντ. Χίλαρι (δεξιά), ο κατακτητής του Έβερεστ, ανήκει και αυτός στους εξερευνητές της Ανταρκτικής.

Το σφάλμα του Σκοτ υπήρξε χωρίς αμφιβολία το ότι αγνόησε τη συνεισφορά των σκύλων της Γροιλανδίας, των οποίων η αντοχή, η δύναμη έλξης και η ταχύτητα εξασφάλισαν την επιτυχία του Αμούντσεν. Είχε προτιμήσει τα μικρόσωμα πόνυ, τα οποία αναγκάστηκε γρήγορα να σκοτώσει, καθώς η αντοχή τους στις πολικές συνθήκες ήταν πολύ μικρή, με αποτέλεσμα αυτός και οι άνδρες του να σύρουν οι ίδιοι εξοπλισμό και εφόδια.

Αυτή την περίοδο γίνονται και οι ιδιαίτερα σημαντικές αποστολές του Αυστραλού **Ντάγκλας Μόζον** με το πλοίο *Αουρόρα* που εξερεύνησε τις ανατολικές ακτές της ηπείρου (Ακτή Βασίλισσας Μαίρης), και του Γερμανού Βίλχελμ Φίλχνερ με το πλοίο *Ντόιτσαντ* στο εσωτερικό της θάλασσας του Γουέντελ.

Μετά τον Α' Παγκόσμιο πόλεμο, για την εξερεύνηση της Ανταρκτικής χρησιμοποιούνται τα καινούργια τεχνικά μέσα και ιδιαίτερα το αεροπλάνο. Ο Αμερικανός **Ρίτσαρντ Μπερντ** οργανώνει το 1928 μία ιδι-

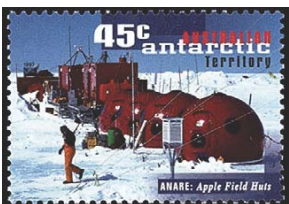
ωτική εξερευνητική αποστολή, που καταλήγει στην εγκατάσταση μιας βάσης, της Μικρής Αμερικής, στο παγοφράγμα του Ρος. Ο Μπερντ, από το 1928 έως το 1947 πραγματοποίησε συνολικά τέσσερες αποστολές στην Ανταρκτική, με σπουδαία επιστημονικά αποτελέσματα. Η τελευταία του 1946, με υποστήριξη των ΗΠΑ, ήταν η σημαντικότερη που εστάλη ποτέ στη Ανταρκτική. Είχε το όνομα, *Επιχείρηση Χάιτζαμπ*, και την αποτελούσαν 4.700 άτομα, 13 πλοία με ένα αεροπλανοφόρο, 25 αεροπλάνα (δύο ήταν υδροπλάνα PBY Mariner). Τον επόμενο χρόνο ακολούθησε μία δεύτερη, μικρότερη (*Επιχείρηση Γουίντμιλ*).

Ο Αυστραλός Γουίλκινς πραγματοποιεί την περίοδο 1928-30 πολλές αεροπορικές αναγνωρίσεις πάνω από την Ανταρκτική Χερσόνησο, οι οποίες του επιτρέπουν να συγκεντρώσει πολύτιμες γεωγραφικές πληροφορίες.

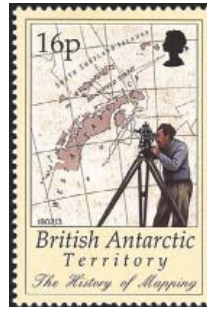
Ο **Μόζον** συνεχίζει με το *Ντισκόβερι* (1929-31) τις πα-

ρατηρήσεις του στην ανατολική ακτή, ενώ και νέες πτήσεις του Νορβηγού Λαρς Κρίστενσεν επιτρέπουν τη χαρτογράφηση ακτών μήκους 1.000 χλμ. και την αναγνώριση δύο ηπειρωτικών περιοχών (Γη Βασίλισσας Μοντ και Γη Πριγκίπισσας Μάρθας). Το 1935, ο **Λίνκολν Έλσουερθ** και ο πιλότος του **Χόλικ Κένιον** πραγματοποιούν αεροπορικές αναγνωρίσεις για χαρτογράφηση.

Το 1957-58, οι μελέτες που έκαναν στα εδάφη της Ανταρκτικής οι διάφοροι σταθμοί που εγκαταστάθηκαν εκεί, με την ευκαιρία του **Διεθνούς Γεωφυσικού Έτους**, οδήγησαν σε σχετικά βαθύτερη γνώση, ακόμα όμως αρκετά ελλιπή, της εξαιρετικά εκτεταμένης αυτής πολικής περιοχής, που σήμερα είναι γνωστή μόνο σε γενικές γραμμές. Το πιο εντυπωσιακό εγχείρημα στη διάρκεια του Διεθνούς Γεωφυσικού Έτους ήταν η διάσχιση της Ανταρκτικής, από τη βάση Σάκλετον (Θάλασσα του Γουέντελ) στη βάση Σκοτ (Θάλασσα του Ρος) από μια ομάδα με επικεφαλής τον Βρετανό γεωλόγο Βίβιαν

Τρεις από τις πολλές βάσεις που έχουν εγκαταστήσει στην Ανταρκτική οι ενδιαφερόμενες χώρες: Αυστραλία, Αργεντινή και Γαλλία

Επιστήμονες στην Ανταρκτική επί το έργον. Μετεωρολόγος τοποθετεί μηχανήμα μέτρησης, ειδικός του Χιλιανού Ινστιτούτου μελετά τους πιγκουίνους, φυσιοδίφης ζωολόγος εξετάζει δύο φώκιες και γεωγράφος χαρτογραφεί

Φουκς. Κατά τη διάρκεια της αποστολής αυτής η ομάδα έμεινε από τις 19 έως τις 23 Ιανουαρίου στον Νότιο Πόλο, όπου λίγες μέρες πριν είχε φτάσει ο Νεοζηλανδός Έντμουντ Χίλαρι, ο κατακτητής του Έβερεστ, επικεφαλής μιας ομάδας που είχε ξεκινήσει από την αμερικανική βάση Σκοτ.

ώντας επιστημονικές μελέτες κάθε λογής. Παράλληλα, μία πολύ μεγάλη σειρά σπουδαίων επιστημόνων, φυσιοδιφών, βιολόγων, γεωλόγων, μετεωρολόγων, ωκεανογράφων, γεωγράφων και επιστημόνων

απομένουν να μάθουμε πολλά.

Το 1959 διοργανώθηκε με επιτυχία το Διεθνές Γεωφυσικό Έτος. Οι 12 χώρες που συμμετείχαν συνέχισαν τις προσπάθειές τους στους κόλπους της Επιστημονικής Επιτροπής Ανταρκτικών Ερευνών και με πρόταση των ΗΠΑ υπέγραψαν στην Ουάσινγκτον τη συνθήκη

Οι πτήσεις, οι παρατηρήσεις και ο εφοδιασμός των αποστολών και βάσεων με αεροπλάνο άλλαξαν τα δεδομένα κατά πολύ και βελτίωσαν τις επιχειρησιακές δυνατότητες στην Ανταρκτική

Ήδη όλες οι χώρες που έχουν εδαφικά συμφέροντα στη Ανταρκτική ήπειρο (Μεγάλη Βρετανία, Χιλή, Αργεντινή, Νορβηγία, Γαλλία, Νοτιοαφρικανική Δημοκρατία, Αυστραλία) έχουν εγκαταστήσει εκεί βάσεις και σταθμούς, πραγματοποι-

διαφόρων άλλων ειδικοτήτων έλαβαν κατά καιρούς μέρος - και εξακολουθούν να λαβαίνουν - στις αποστολές της Ανταρκτικής, καθιστώντας πλουσιότερες τις γνώσεις μας για την αχανή και μυστηριώδη αυτή ήπειρο, για την οποία, παρόλα ταύτα,

της Ανταρκτικής που απαγορεύει τη χρήση της ηπείρου για στρατιωτικούς ή πυρηνικούς σκοπούς και ενθαρρύνει τη συνεργασία στο πεδίο της επιστημονικής έρευνας.

Πηγή: Διαδίκτυο

Η Συνθήκη της Ανταρκτικής του 1959 απήλλαξε την Ανταρκτική από τον εφιάλτη των πολεμικών ανταγωνισμών, συμβατικών ή πυρηνικών

Ο χορευτής Νιζίνσκι

Ο Ρώσος χορευτής **Βασλάβ Φ. Νιζίνσκι** (Vatslav F. Nizhinsky, Εικ. 1) γεννήθηκε στο Κίεβο το 1890. Υπήρξε τόσο σπουδαίος καλλιτέχνης, ώστε το όνομά του αγγίζει τα όρια του θρύλου.

Ήταν το δεύτερο παιδί δύο επίσης εξαιρετών χορευτών: του Τόμας Λ. Νιζίνσκι και της Ελεονώρα Μπερέντα. Ο πατέρας του, ιδιαίτερα, ήταν φημισμένος για τα μεγάλα χορευτικά άλματα και τη δεξιότητά του. Η οικογένεια είχε δική της χορευτική ομάδα με την οποία πραγματοποιούσε περιοδείες απ' άκρη σ' άκρη της Ρωσικής Αυτοκρατορίας.

Τα νεανικά του χρόνια ο Νιζίνσκι τα πέρασε κυρίως στον Καύκασο, όπου από μικρό παιδί χόρευε μαζί με τον αδελφό του και την αδελφή του. Ο πατέρας γρήγορα αντιλήφθηκε τη μεγάλη έφεση του γιου του στο χορό και αμέσως άρχισε να του παραδίδει μαθήματα.

Στα τέλη Αυγούστου του 1898, όταν ο Νιζίνσκι ήταν 9 ετών, έγινε δεκτός στην Αυτοκρατορική Σχολή Χορού της Αγίας Πετρούπολης, όπου αμέσως οι δάσκαλοι του εντυπωσιάστηκαν με το εκ-

1. Ο Νιζίνσκι σε γλυπτό του Γερμανού ζωγράφου Georg Kolbe

πληκτικό ταλέντο του. Όταν έγινε 16 ετών, θεώρησαν ότι δεν υπήρχε λόγος να συνεχίσει τα μαθήματα και τον προέτρεψαν αφήσει τη σχολή και να εργαστεί στο **Θέατρο Μαρίνσκι** (Εικ. 2). Ο Νιζίνσκι αρνήθηκε, προτιμώντας να ολοκληρώσει τον κύκλο των σπουδών του.

Στο μεταξύ, στους χορευτικούς κύκλους της Αγίας Πετρούπολης, όταν γίνεται αναφορά στο Νιζίνσκι, όλοι μιλούν για το "όγδοο θαύμα του κόσμου" και για τον "Βεστρίς του Βορρά" (*Σημείωση: Auguste Vestris, διάσημος Γάλλος χορευτής του 18^{ου} αι.*).

Κατά τη διάρκεια των χρόνων της εκπαίδευσής του εκλήθη και εμφανίστηκε στο θέατρο Μαρίνσκι, πρώτα σαν μέλος του κορντε μπαλέ και αργότερα σε μικρούς ρόλους. Χόρευε επίσης ενώπιον του Τσάρου στο Κινέζικο Θέατρο του Τσάρσκοε Σέλο της Αγίας Πετρούπολης και στο Θέατρο Ερμιτάζ των χειμερι-

ών ανακτόρων.

Δύο μήνες μετά την αποφοίτησή του, την άνοιξη του 1907, εκλήθη να συνεργαστεί με το Θέατρο Μαρίνσκι σαν σολίστ. Η πρώτη του εμφάνιση ξεσήκωσε φρενίτιδα ενθουσιασμού, κριτικών και κοινού. Σε αυτό το ξακουστό θέατρο, με την μεγάλη ιστορία και καλλιτεχνική προσφορά, ο Νιζίνσκι είχε την ευκαιρία να συνεργαστεί με παρτενέρ ιερά τέρατα του ρωσικού χορού, όπως οι περίφημες Ματίλντε Κσεσίνσκαγια, **Άννα Παύλοβα** (Εικ. 3) και Ταμάρα Καρσάβινα, γεγονός που είχε σαν αποτέλεσμα ιστορικές ερμηνείες (*Γκιζέλ, Λίμνη των Κύκνων, Κοιμωμένη Καλλονή, Σοπνιάννα*), ενώ μεταξύ των ετών 1907 και 1911 χόρευε όλους τους πρωταγωνιστικούς ρόλους στα Θέατρα Μαρίνσκι και **Μπολσόι** (Εικ. 4) της Μόσχας, σαν προσκεκλημένος καλλιτέχνης. Η επιτυχία του παντού ήταν εκπληκτική.

Το 1909 ανετέθη στον **Σεργκέι Ντιαγκίλεφ** (Εικ. 5), πρώην βοηθό του διοικητή των Αυτοκρατορικών Θεάτρων, να οργανώσει ένα χορευτικό θίασο από τους χορευτές των θεάτρων Μαρίνσκι και Μπολσόι. Την άνοιξη του ίδιου χρόνου ο Ντιαγκίλεφ αποφάσισε να παρουσιάσει την

3. Άννα Παύλοβα, μία από τις διασημότερες παρτενέρ του Νιζίνσκι

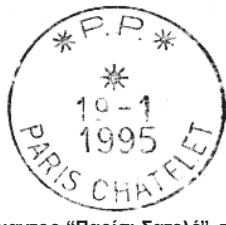
2. Το μεγαλόπρεπο και ιστορικό Θέατρο Μαρίνσκι-Κίροφ της Αγίας Πετρούπολης

4. Θέατρο Μπολσόι, ο μοσχοβίτικος ναός της μουσικής και του χορού

χορευτική ομάδα του στο Παρίσι και ανέθεσε στο Νιζίνσκι το ρόλο του πρώτου χορευτή. Η πρώτη δόθηκε στο **Τεάτρ ντι Σατελέ** (Εικ. 6), στις 17 Μαΐου 1909. Ο Νιζίνσκι κατέκτησε τη γαλλική πρωτεύουσα σαν θύελλα. Από το ίδιο βράδυ όλο το καλλιτεχνικό Παρίσι μιλούσε γι' αυτόν τον χορευτή-φαινόμενο.

Σπάνια στη ιστορία του χορού ένας χορευτής συγκέντρωνε τόσο πολλά και μεγάλα φυσικά και καλλιτεχνικά προσόντα όπως ο Νιζίνσκι. Το σώμα του ήταν απαρράμιλλης ομορφιάς και χάρης. Οι κινήσεις του ήταν ανάλαφρες, σαν να μην ίσχυε γι' αυτόν ο νόμος της βαρύτητας. Ήταν λεπτές, γεμάτες χάρη και ευγένεια, ή απίστευτα δυνατές όταν η ερμηνεία το απαιτούσε. Τα ιδιαίτερα ψηλά άλματά του και το απίστευτο χάρισμά του να ανυψώνεται και να παραμένει για κάποιο διάστημα αιωρούμενος στο κενό, άφηναν το κοινό άναυδο. Η τεχνική του και η δεξιοτεχνία του, η έκφρασή του, οι δραματικές του ερμηνείες, η απόλυτη ταύπιση με του ήρωες που ερμήνευε, όλα συνηγορούσαν στο να χαρακτηριστεί σαν

6. Σήμαντρο “Παρίσι-Σατελέ”, περιοχή που φιλοξενεί το ομώνυμο ιστορικό θέατρο (κατασκευάστηκε το 1862)

χορευτική ιδιοφυΐα.

Από το 1907 έως το 1912 συνεργάστηκε με τον διάσημο χορογράφο **Μισέλ Φοκίν** (Εικ. 8). Με το εκπληκτικό ταλέντο του στη διαγραφή χαρακτήρων, ερμήνευσε μερικούς από τους πιο ξακουστούς ρόλους των δημιουργιών του Φοκίν, όπως *Καρναβάλ*, *Συλφίδες*, *Το φάντασμα του ρόδου*, *Πετρούσκα* (Εικ. 7), *Σεχεραζάι* (Εικ. 9) κ.ά. Στη συνέχεια και μέχρι το 1917 ο Νιζίνσκι πραγματοποίησε περιοδείες, δίνοντας την ευκαιρία σχεδόν σε ολόκληρη την Ευρώπη, τις ΗΠΑ και τη Νότιο Αμερική να θαυμάσουν την τέχνη του.

Από το 1912 άρχισε τη σταδιοδρομία του σαν χορογράφος. Οι χορογραφίες του χαρακτηρίστηκαν από νεωτεριστικό πνεύμα, αυθεντικότητα και ιδιαίτερη τόλμη. Χορογράφησε για τα *Ballets Russes* του Ντιαγκίλεφ *Το Απόγευμα ενός Φαύνου*, *Τα Παιχνίδια* και *Ιεροτελεστία της Ανοιξης*, καθώς και το μπαλέτο *Till Eulenspiegel* που παρουσιάστηκε στις ΗΠΑ.

Ο Νιζίνσκι παντρεύτηκε το

5. Σεργκέι Ντιαγκίλεφ. Χορευτής, χορογράφος και ιδρυτής των περίφημων Ballets Russes.

1913 στο Μπουένος Άιρες με μία ρωσίδα κόμισα.

Όμως, την ηρεμία της οικογενειακής και καλλιτεχνικής του ζωής έμελλε να διακόψει ο Α΄ Παγκόσμιος Πόλεμος, όταν οδηγήθηκε σε στρατόπεδο συγκεντρώσεως της Ουγγαρίας λόγω της ρωσικής του υπηκοότητας. Το ίδιο συνέβη και με την έναρξη του Β΄ Παγκόσμιου Πολέμου. Στο μεταξύ, ο Νιζίνσκι αναγκάστηκε να αποσυρθεί από τη σκηνή μόλις στα 29 του χρόνια, λόγω της σχιζοφρένειας από την οποία προσβλήθηκε. Αυτή η σοβαρή ασθένεια των νεύρων σηματοδότησε το τέλος της λαμπρής καριέρας ενός από τους μεγαλύτερους χορευτές του 20^{ου} αιώνα, ίσως του σημαντικότερου.

Από το 1919 μέχρι το 1950 έζησε στην Ελβετία, Γαλλία και Αγγλία. Έκλεισε τα μάτια του στο Λονδίνο το 1950. Τον μετέφεραν και τον έθαψαν στο Παρίσι, στο κοιμητήριο της Μονμάρτης, δίπλα στο ινδάλμα των παιδικών του χρόνων, τον Ογκίστ Βεστρί.

Π. Α.

7, 8, 9. Ο χορογράφος Μισέλ Φοκίν ανάμεσα από δύο σπουδαίες χορογραφικές δημιουργίες του: Αριστερά το μπαλέτο *Πετρούσκα* και δεξιά το μπαλέτο *Σεχεραζάι*

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ στις Ελληνικές Φιλοτελικές Εκθέσεις

Από το Νομικό Καρδούλη

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ ΠΕΙΡΑΙΑΣ '85

Πειραιάς, 22 Νοεμ. - 1 Δεκ. 1985

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Με την "ΠΕΙΡΑΙΑΣ '85" ασχολήθηκε εκτεταμένα ο ημερήσιος και περιοδικός Τύπος, τόσο προαναγγέλοντας το γεγονός, όσο και αποτιμώντας το αποτέλεσμα.

Πριν από την έκθεση, ΤΑ ΝΕΑ της 25^{ης} Μαΐου 1985 έγραψαν:

Στο παγκόσμιο Έτος Νεότητας που κήρυξε για το 1985 ο Ο.Η.Ε. είναι αφιερωμένη η Πανελλήνια Έκθεση Γραμματοσήμου "ΠΕΙΡΑΙΑΣ '85" που θα οργανώσει στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας, από 22 Νοεμβρίου μέχρι την 1η Δεκεμβρίου, η δραστήρια και με σημαντικό έργο στον τομέα των εκθέσεων Φιλοτελική Εταιρεία του Πειραιά. Η έκθεση ταυτόχρονα εντάσσεται στα πλαίσια των εκδηλώσεων για τα 150 χρόνια από την ίδρυση του Δήμου Πειραιά και τα 25 χρόνια της ίδιας της Φιλοτελικής αυτής εταιρείας. Αναμνηστικοί φάκελοι, βινιέτες, σφραγίδες και ειδικά φεγιέ θα χρησιμοποιηθούν για την έκθεση αυτή. Όπως ανακοινώθηκε από την Οργανωτική Επιτροπή της έκθεσης θα δημιουργηθεί μια νέα τάξη πραγμάτων στην κατηγορία του παραδοσιακού φιλοτελισμού με την συμμετοχή σ' αυτήν και συλλόγων με νεότερα γραμματόσημα της περιόδου 1924 - 1984, ενώ παράλληλα θα είναι δυνατή και η συγκρότηση πρωτότυπου θεματικών εκθεμάτων

Με ανάλογο τρόπο ανήγγειλαν την ΠΕΙΡΑΙΑΣ '85 ο Φίλιππος Σμπόρος στις εφημερίδες του Βόλου "ΘΕΣΣΑΛΙΚΑ" (9 Ιουνίου 1985) και "ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ" (14 Ιουλίου 1985), ο Πέτρος Λινάρδος στα "ΤΑ ΝΕΑ" (9 Νοεμβρίου 1985) και ο Νίκος Μπεργιόπουλος στην "ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ" (21 Νοεμβρίου 1986).

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

Σχολιασμοί, εντυπώσεις και κρίσεις για την έκθεση δημοσιεύτηκαν σε πολλές εφημερίδες.

Στο "Το ΒΗΜΑ" της 24ης Νοεμβρίου 1985 ο Πέτρος Λινάρδος έγραψε:

Η ΓΟΗΤΕΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟΥ

Με την ευκαιρία του Διεθνούς Έτους της Νεότητας και της Πανελλήνιας Έκθεσης γραμματοσήμου "Πειραιάς '85" που λειτουργεί στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας του Νέου Φαλήρου, τα ΕΛΤΑ εξέδωσαν ένα εντυπωσιακό φεγιέ (το πέμπτο στην ιστορία του ελληνικού φιλοτελισμού). Είναι ονομαστικής αξίας 100 δρχ. και εκδόθηκε σε 350.000 τεμάχια. Η έκθεση "Πειραιάς '85" (η είσοδος στην οποία είναι ελεύθερη για το κοινό από τις 9.00 το πρωί μέχρι τις 9.00 το βράδυ) προσφέρει σε πλήρη κλίμακα την όλη γοητεία του γραμματοσήμου, που λειτουργεί σε πολλά επίπεδα (συλλεκτικό, ιστορικό, μορφωτικό, ψυχαγωγικό, αισθηματικό κ.λ.π.). Στην έκθεση η οποία θα είναι ανοικτή μέχρι την 1 Δεκεμβρίου, παίρνουν μέρος περίπου 200 συλλέκτες από τους οποίους 22 προέρχονται από διάφορες χώρες της Ευρώπης και τις ΗΠΑ. Το "πλαίσιο" στα οποία αναπτύσσονται οι συλλογές ξεπερνούν τα 1.000 και ο αριθμός αυτός αποτελεί ρεκόρ για τις Ελληνικές εκθέσεις. Βέβαια η έκθεση είναι αφιερωμένη στη Νεότητα και γι' αυτό περισσότερα από 40 εκθέματα ανήκουν σε νέους και νέες μέχρι 18 ετών. Παράλληλα - κι' αυτή είναι μια ιδιαιτερότητα της έκθεσης - έγιναν δεκτές για πρώτη φορά συλλογές με γραμματόσημα που εκδόθηκαν μετά το 1924. Δηλαδή γίνεται ένα άνοιγμα προς το σύγχρονο θεματικό ελληνικό γραμματόσημο. Κάθε μέρα της έκθεσης έχει και τη δική της αναμνηστική σφραγίδα ενώ η οργανώτρια εταιρεία, η Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιώς, παρουσιάζει καλαίσθητους αναμνηστικούς φακέλους. Στη διάθεση των επισκεπτών θα είναι γραμματωσημολογικές ετικέτες ("FRAMA" ενώ μέσα στα πλαίσια της έκθεσης υπάρχει και ειδική πτέρυγα ελληνικών νομισμάτων, με αφητηρία τους

Φοίνικες του Καποδίστρια. Παράλληλα κάθε μέρα γίνονται ομιλίες και προβολές ταινιών και διαφανειών φιλοτελικού περιεχομένου ενώ για τις 29 Νοεμβρίου έχει προγραμματιστεί Φιλολογική Συνδιάσκεψη, στη διάρκεια της οποίας θα γίνουν εκτιμήσεις για την κατάσταση του Φιλολογισμού στη χώρα μας και θα διατυπωθούν προτάσεις για την ανάπτυξη του Φιλολογισμού με ιδιαίτερη έμφαση την καλλιέργεια του στον σχολικό κόσμο. Επίσης προβάλλονται ταινίες του Ταχυδρομικού Μουσείου με θέμα τις ειδικές μεθόδους εκτύπωσης γραμματοσήμων και γενικότερα τη δουλειά του αξεχάστου χαράκτη Α. Τάσσου που φιλοτέχνησε για πολλά χρόνια τα σύγχρονα ελληνικά γραμματόσημα. Να σημειωθεί ότι στην έκθεση συμμετέχει και το Βρετανικό Ταχυδρομικό Μουσείο με γραμματόσημα Levant δηλαδή των Αγγλικών γραφείων στην Ανατολή (Μικρασία κλπ.) της περιόδου 1881-1921. Συμπερασματικά πρόκειται για μια εκθεσιακή εκδήλωση πολυσήμαντη που σχηματοποιεί πειστικά και ελκυστικά όλη την πολιτισμική έννοια του Φιλολογισμού.

Στην ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ της 28^{ης} Νοεμβρίου 1985, ο Νίκος Μπεργιόπουλος έγραψε:

Με εξαιρετική επιτυχία και με την παρουσία εκπροσώπων της Εκκλησίας παραγόντων της πολιτικής και πολλών φίλων των γραμματοσήμων πραγματοποιήθηκε στις 22/11/85 ώρα 6.30 μ.μ. τα εγκαίνια της Πανελλήνιας Εκθέσεως Γραμματοσήμου με τίτλο "Πειραιάς '85" στην αίθουσα τύπου του Αθλητικού Κέντρου Πειραιώς στο Νέο Φάληρο. Πολύ πριν από την καθορισμένη ώρα, πλήθος κόσμου είχε συγκεντρωθεί για να θαυμάσει τα εκθέματα, τις ωραιότητες, πραγματικά δημιουργίες των Ελλήνων συλλεκτών και να παρακολουθήσει τις άλλες εκδηλώσεις που, είχε προετοιμάσει η διοργανώτρια "Φιλολογική Εταιρεία Πειραιώς" που γιόρταζε τα 25 χρόνια από την ίδρυση της. Η φιλοτελική έκθεση "Πειραιάς '85" όπως σημειώσαμε και στην στήλη μας καθ' όλη την διάρκεια της προετοιμασίας της για την ενημέρωση των αναγνωστών μας, αποτελεί το κορυφαίο γεγονός της χρονιάς αυτής για την χώρα μας, και είναι αφιερωμένη στο Διεθνές Έτος Νεότητας 1985, στην Αθήνα, ως πρώτη πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης, στα 150 χρόνια από την ίδρυση του Δήμου Πειραιώς και ακόμα στα 25 χρόνια από την ίδρυση της "Φιλολογικής Εταιρείας Πειραιώς". Τα εκθέματα περιλαμβάνουν εκτός από τις βραβευμένες στις παγκόσμιες εκθέσεις γραμματοσήμων συλλογές των Ελλήνων και ξένων εκθετών με ελληνικό ενδιαφέρον, σπά-

νιες καρτποστάλ του παλιού Πειραιά, της Αθήνας, συλλογές χαρτονομισμάτων της νεώτερης Ελλάδας, καθώς και τμήμα ελληνικών μεταλλίων και παρασήμων. Στον κυρίως εκθεσιακό χώρο των συλλογών γραμματοσήμων ιδιαίτερη εντύπωση προκάλεσαν τα εκθέματα των κ.κ. Ν. Βασδέκη και Ιορ. Χριστοδούλου για την Εθνική Αντίσταση 1941-44, η συλλογή με τίτλο "Ιταλοί και Γερμανοί στο Αιγαίο 1941 - 44" της κ. Σοφίας Δρόσου, καθώς και οι δημιουργίες των νεαρών εκθετών μας στην κατηγορία Νεότητας. Κατά τη διάρκεια της Πανελλήνιας Έκθεσης Γραμματοσήμου "Πειραιάς '85" έχει προγραμματιστεί και φιλοτελική συνδιάσκεψη με την συμμετοχή κορυφαίων παραγόντων του Ελληνικού φιλοτελισμού, τα αποτελέσματα της οποίας αναμένονται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον. Η έκθεση θα παραμείνει μέχρι την Κυριακή 1.12.85 και συνιστούμε στους νέους κυρίως φιλοτελιστές να την επισκεφθούν.

Θετικά σχόλια και εντυπώσεις δημοσίευσαν επίσης οι Σταύρος Σπυρόγλου στον ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΒΟΡΡΑ (26 Νοεμβρίου και 10 Δεκεμβρίου 1985), ο Πέτρος Λινάρδος στη ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ (Τεύχος Ιανουαρίου 1986), καθώς και τα φιλοτελικά περιοδικά ΣΥΛΛΟΓΕΣ (τεύχη Οκτωβρίου, Νοεμβρίου, Δεκεμβρίου 1985), ΦΙΛΟΤΕΛΕΙΑ (τεύχος Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 1985), ΣΥΛΛΕΚΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ (τεύχος Ιανουαρίου 1986), ΤΟ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ (τεύχος Οκτωβρίου 1985) και ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΛΕΣΒΟΣ (τεύχος Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου 1985), τα οποία αφιέρωσαν πολλές σελίδες τους στην Πανελλήνια Έκθεση Γραμματοσήμου "ΠΕΙΡΑΙΑΣ '85", με κολακευτικά λόγια.

ΕΚΘΕΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΧΑΡΤΩΝ, ΓΚΡΑΒΟΥΡΑΣ, ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΩΝ, ΠΑΛΑΙΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ Πειραιάς, 11-22 Δεκεμβρίου 1985

Με την ευκαιρία των 150 χρόνων από την ίδρυση του Δήμου Πειραιά και των 35 χρόνων του Ροταριανού Ομίλου Πειραιά, ο Όμιλος αυτός, με τη συνεργασία της Φιλολογικής Εταιρείας της ομώνυμης πόλης, διοργάνωσε έκθεση Παλαιών Χαρτών, Γκραβούρας, Φωτογραφίας, Γραμματοσήμων και Παλαιών Βιβλίων.

Η έκθεση στεγάστηκε σε αίθουσα του ξενοδοχείου "SAVOY", οδός Ηρώων Πολυτεχνείου 93, Βρυώνη, Πειραιά, από τις 11 μέχρι της 22 Δεκεμβρίου 1985.

Σκοπός των οργανωτών ήταν η προβολή του Δήμου Πειραιά με κάθε μέσο, γι' αυτό και το περιεχόμενο των εκθεμάτων αφορούσε κυρίως την πόλη και τα παράλια της.

Από φιλοτελικής πλευράς μετείχαν η Φιλοτελική Εταιρεία Πειραιά με έκθεμα σχετικό με την Ιστορία της και ο Ιάκωβος Βαγιάκης με την Ταχυδρομική Ιστορία του Πειραιά. Ο Γιώργος Μπαλλής παρουσίασε παλιές κάρτες του Πειραιά περιόδου 1880-1920.

Το ενδιαφέρον των Πειραιωτών επισκεπτών υπήρξε αρκετά μεγάλο και γι' αυτό άλλωστε η διάρκεια της έκθεσης παρατάθηκε για δύο επιπλέον ημέρες.

Με την ευκαιρία της έκθεσης, ο Ροταριανός Όμιλος Πειραιά εκτύπωσε σχετικό πρόγραμμα το οποίο διανεμήθηκε σε όλους τους επισκέπτες.

Στην εκδήλωση συμπαραστάθηκε και ο ΕΛΤΑ, θέτοντας στη διάθεση της Οργανωτικής Επιτροπής 50 περίπου πλαίσια ανάρτησης γραμματοσήμων.

ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

“BYZANTIO ΚΑΙ BYZANTINΗ ΤΕΧΝΗ” N. Ιωνία Βόλου, 10-14 Μαρτίου 1986

Διοργανώθηκε από τους μαθητές και τις μαθήτριες του 133 τμήματος του 1ου Γυμνασίου Νέας Ιωνίας Βόλου και στεγάστηκε στο χώρο της βιβλιοθήκης του. Κεντρικό θέμα της έκθεσης ήταν το Βυζάντιο και Βυζαντινή Τέχνη, που πάρθηκε από το μάθημα της Βυζαντινής Ιστορίας του καθηγητή Χαρ. Χαρίτου. Σε καλαίσθητα χειροποίητα πλαίσια τοποθετήθηκαν Ελληνικά, Κυπριακά και άλλων χωρών γραμματόσημα, σε σειρές και μεμονωμένα, με θέματα από την Βυζαντινή Ιστορία και παράδοση, όπως εκκλησίες, μοναστήρια, ψηφιδωτά, εικόνες, διακοσμητική και λαϊκή τέχνη, προσωπογραφίες, χάρτες. Εκτέθηκαν επίσης κάρτες, φάκελοι και φυλλάδια του ΕΛΤΑ. Το υλικό, που συγκροτήθηκε από 24 μαθητές της παραπάνω τάξης με την καθοδήγηση του καθηγητή τους Χαρ. Χαρίτου, ταξινομήθηκε στις ακόλουθες ενότητες:

- α) ΒΥΖΑΝΤΙΟ - ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ,
- β) ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,
- γ) ΒΥΖΑΝΤΙΝΑ ΜΟΝΑΣΤΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ,
- δ) ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΤΕΧΝΗ, και
- ε) ΕΙΔΙΚΟΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΟΣ ΦΑΚΕΛΟΣ.

Στην διοργάνωση της έκθεσης συμπαραστάθηκαν η Φιλοτελική Ένωση Βόλου, ο τοπικός τύπος και το Ραδιόφωνο, και ο ΕΛΤΑ, ο οποίος

προσέφερε δώρα αξίας 30. 000 δραχμών σε φιλοτελικό υλικό. Κατασκευάστηκαν 110 εικονογραφημένοι και αριθμημένοι αναμνηστικοί φάκελοι, στους οποίους επικολλήθηκε γραμματόσημο 32 δραχμών που πρόσφερε ο ΕΛΤΑ και οι οποίοι σφραγίστηκαν την 10/3/1986, ημέρα των εγκαίνιων της έκθεσης, με το χρονολογικό σήμαντρο του Ταχ. Γραφείου Ν. Ιωνίας Βόλου.

Για την έκθεση ο τοπικός τύπος έγραψε:

Ο “ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ”, στις 23/2/1986:

Ευχάριστα νέα μας έρχονται από το 1ο Γυμνάσιο της Ν. Ιωνίας. Οι μαθητές της Β' τάξης του, με αφορμή το μάθημα της Ιστορίας που τους διδάσκει ο συμπολίτης φιλόλογος καθηγητής κ. Χαράλ. Χάριτος, αποφάσισαν και οργανώνουν από 10 ως 14 Μαρτίου έκθεση γραμματοσήμων και φιλοτελικών ντοκουμέντων με θέμα “Βυζάντιο και Βυζαντινή Τέχνη”. Το υλικό που υπάρχει γύρω από το θέμα σε ελληνικά, κυπριακά και ξένα γραμματόσημα είναι πολύ πλούσιο και πιστεύουμε πως με τη βοήθεια και του καθηγητή τους, που είναι και ο ίδιος συλλέκτης, οι φιλομαθείς και φιλοπρόοδοι μαθητές θα μας παρουσιάσουν ένα αξιόλογο έκθεμα. Περιμένουμε να το δούμε και να το κρίνουμε.

Η έκθεση θα στεγαστεί στο χώρο της βιβλιοθήκης του σχολείου και στην οργάνωση της πρωτοστατούν είκοσι τέσσερις, όπως μαθαίνουμε, μαθητές που δουλεύουν φιλότιμα.

Είναι τιμή για το 1ο Γυμνάσιο της Ν. Ιωνίας η έκθεση αυτή, που δεν είναι η πρώτη.

Η “ΘΕΣΣΑΛΙΑ” στις 16/03/1986 έγραψε:

Με επιτυχία λειτούργησε από τη Δευτέρα ως και την Παρασκευή της περασμένης εβδομάδας η φιλοτελική έκθεση που οργάνωσαν οι μαθητές της Β τάξεως του 1^{ου} Γυμνασίου της Ν. Ιωνίας και που σαν θέμα της είχε “το Βυζάντιο και τη Βυζαντινή Τέχνη”, θέμα που ξεπήδησε φυσιολογικά, μέσα από τις νωπές εντυπώσεις και γνώσεις που οι μαθητές έχουν αποκομίσει από το μάθημα της Ιστορίας που φέτος διδάσκονται. Κατάλληλα προετοιμασμένοι και οδηγούμενοι από τον καθηγητή τους Χ. Χαρίτο, κατάφεραν να συγκεντρώσουν, να κατατάξουν και να προβάλλουν κατά ενότητες ένα αρκετά πλούσιο υλικό από γραμματόσημα ελληνικά, κυπριακά και ξένα, κυρίως βαλκανικά, που συνδέονταν άμεσα και παραστατικά με το θέμα τους [...].

**1^η ΜΑΘΗΤΙΚΗ ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΛΥΚΕΙΟΥ ΜΕΛΙΝΗΣ
Μελίκη από 22 έως 28 Μαρτίου 1986**

Οι μαθητές του Α4 τμήματος του Λυκείου Μελίκης, με την συμπαράσταση του 15ους Συμβουλίου και της Διεύθυνσης του Σχολείου, διοργάνωσαν και πραγματοποίησαν από 22 μέχρι 28 Μαρτίου 1986 την πρώτη μαθητική έκθεση γραμματοσήμου, η οποία στεγάστηκε στην αίθουσα του Λαογραφικού Ομίλου Μελίκης και Περιχώρων. Σε καλόφρακτες προθήκες τοποθετήθηκαν τα εκθέματα των Αριστείδη Μηνά και Σωτήρη Χαλαμάντα, που περιείχαν πλήρεις σειρές ασφράγιστων γραμματοσήμων Ελλάδας 1861 – 1986 Κύπρου 1961–1986, EUROPA, θεματικές σειρές Ισπανίας και φακέλους Π.Η.Κ. Στους ανωτέρω προσφέρθηκαν δώρα του ΕΛΤΑ (φάκελοι Π.Η.Κ. της σειράς του Πόντου) και της Ε.Φ.Ε. Θεσσαλονίκης (φεγιέ της έκθεσης “ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ’ 83”). Στα εγκαίνια της έκθεσης παραβρέθηκαν εκπρόσωποι Οργανισμών από την Βέροια και Μελίκη, το εκπαιδευτικό προσωπικό του Λυκείου, οι γονείς των μαθητών, κλιμάκιο φιλοτελιστών–μελών της Ε.Φ.Ε.Θ. με επικεφαλής την Πρόεδρο της Νίκο Πόδα και πολλοί κάτοικοι της πόλης. Την έκθεση επισκέφθηκαν οι μαθητές όλων των Σχολείων της περιοχής. Η Οργανωτική Επιτροπή της Έκθεσης είχε φροντίσει να δώσει μια γιορταστική όψη στην πόλη της Μελίκης, με πανό και σημαίες που είχαν αναρτήσει στην είσοδο της.

Η εφημερίδα “ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΒΟΡΡΑΣ” στις 25/3/1986 έγραψε:

Το νέο Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνικής Φιλολογικής Εταιρείας Θεσσαλονίκης για να ανταποκριθεί στην πρόσκληση της Οργανωτικής Επιτροπής να παραστεί στα εγκαίνια της Μαθητικής Φιλολογικής Έκθεσης του Λυκείου Μελίκης, πραγματοποίησε το Σάββατο 22-3-86 την πρώτη του φιλοτελική εξόρμηση στην ύπαιθρο, με επικεφαλής τον πρόεδρο του κ. Νίκο Πόδα, πλαισιωμένο από ομάδα φιλοτελιστών - μελών της Εταιρείας.

.....
Στην είσοδο της πόλεως ένα πανώ καλωσόριζε τους προσερχόμενους και σημαιοούλες εξωραϊζουν τον εμπροσθεν χώρο της εκθέσεως, ενώ τα μέλη της Οργανωτικής Επιτροπής υποδέχονται τους επισκέπτες. Στα εγκαίνια παρέστησαν ο Λυκειάρχης κ. Γρηγ. Σταυριανίδης, ο διευθυντής της Εθνικής Τραπέζης Βεροίας κ. Χρήστος Παπαδόπουλος, ο διευθυντής του Ταχυδρομικού Γρα-

φείου Μελίκης κ. Ίωαν. Πουλόπουλος, καθηγητές του Σχολείου και πολλοί μαθητές μετά των γονέων τους.

Της εκδηλώσεως προηγήθηκε τελετή. Πρώτος ωμίλησε ο Λυκειάρχης κ. Γρηγ. Σταυριανίδης, ο οποίος, αφού ευχαρίστησε τους προσελθόντες καθώς και τον ΕΛΤΑ για την οικονομική ενίσχυση και τα φιλοτελικά δώρα για τους εκθέτες, συνεχάρη την Οργανωτική Επιτροπή και τους μικρούς εκθέτες για την ωραία προσωπική επίδοσή τους. Στην συνέχεια αναφέρθηκε για λίγο στην συλλογή του γραμματοσήμου, παρομοιάζοντας την με ευγενές άθλημα όπως είναι και ο αθλητισμός. Μετά μίλησε ο καθηγητής κ. Θεοδ. Ακριτίδης [...].

Τέλος πήρε τον λόγο ο πρόεδρος της Ε.Φ.Ε.Θ. κ. Νικ. Πόδας, ο οποίος αφού εξήρε τον Φιλολογισμό, αναφέρθηκε σε συντομία στην Ταχυδρομική Ιστορία της Θεσσαλονίκης, την ίδρυση και την λειτουργία των ξένων Ταχυδρομικών Γραφείων σε αυτήν κατά την Τουρκοκρατία.

Ακολούθησε ή βράβευση των εκθετών. Όλοι τους έλαβαν τους φακέλους πρώτης ημέρας κυκλοφορίας της σειράς τού Πόντου, προσφορά των ΕΛΤΑ, και ανά δύο ΦΕΓΕ της Εκθέσεως Θεσσαλονίκης ‘83, προσφορά της Ε.Φ.Ε.Θ. Τους έγινε πρόταση να εγγραφούν δωρεάν επίκουρα μέλη και να παρακολουθήσουν τις συγκεντρώσεις της Ε.Φ.Ε.Θ.

Ακολούθως οι παρευρεθέντες επεξεργάστηκαν τα εκθέματα. Ο πλούτος, η ποικιλία και η ποιότητα των γραμματοσήμων, τοποθετημένα κατά την χρονολογική σειρά εκδόσεως τους σε μεθοδική διάταξη, στα συνεχόμενα τραπεζάκια, όμοια, με υαλόφρακτες προθήκες και την περιγραφή τους, προξένησαν εξαιρετική εντύπωση. Τα εκθέματα ήταν πλήρεις σειρές ασφράγιστων γραμματοσήμων Ελλάδος 1861-1986 και Κύπρου 1961-1986 καθώς και EUROPA, διάφορες θεματικές σειρές εκδόσεων της Ισπανίας: “Θυρεοί”, “Ενδυμασίες”, “Στρατιωτικές στολές”, “Πίνακες ζωγραφικής” κ.ά., καθώς επίσης και μία πλήρη σειρά του Αμάν, φάκελλοι ΠΗΚ και φιλοτελικά ντοκουμέντα τοποθετημένα σε ειδικά πλαίσια, απέσπασαν τον γενικόν θαυμασμό των επισκεπτών που συνεχάρησαν τους οργανωτές.

Την έκθεση πρόκειται να την επισκεφθούν οι μαθητές όλων των Σχολείων της περιοχής.

(Συνεχίζεται)

Σαρκοφάγα φυτά

του Παντελή Λεούση

Σαρκοφάγα φυτά είναι μία παράξενη φυτική ομάδα που αποτελεί ένα από τα πιο πρωτότυπα και ενδιαφέροντα φαινόμενα της βοτανικής. Αν και διαθέτουν χλωροφύλλη, είναι δηλαδή αυτότροφα φυτά, έχουν παρόλα αυτά την ικανότητα να απορροφούν άζωτο σε οργανική μορφή, το οποίο παίρνουν από το σώμα ζώων ή πρωτόζωων, ειδικά εντόμων και αρθρόποδων, που αιχμαλωτίζουν και συγκρατούν με ειδικά όργανα- παγίδες. Τα σαρκοφάγα φυτά συναντώνται συνήθως σε μέρη όπου το χώμα είναι φτωχό σε θρεπτικές ουσίες, ειδικά άζωτο, όπως όξινα έλη και προεξοχές βράχων. Ο Κ. Δαρβίνος έγραψε την πρώτη γνωστή πραγματεία για τα σαρκοφάγα φυτά το 1875.

Υπάρχουν πέντε βασικοί παγιδευτικοί μηχανισμοί στα σαρκοφάγα φυτά. Αυτοί είναι:

- Κυπελλοειδείς παγίδες. Παγιδεύουν το θήραμα σε ένα κοιλωμένο φύλλο που περιέχει μια ομάδα χωνευτικών ένζυμων ή/και βακτηρίδια.
- Κολλητικές παγίδες. Παγιδεύουν το θήραμα χρησιμοποιώντας κολλώδη ουσία.

- Παγίδες αιφνιδιασμού. Παγιδεύουν το θήραμα με γρήγορες μετακινήσεις των φύλλων.

- Παγίδες τύπου κύστης. Απορροφούν στο θήραμα με ένα είδος κύστης που περιέχει έναν εσωτερικό κενό.

- Παγίδες τύπου κιούρτου. Παρασύρουν το θύμα με τριχίδια που υπάρχουν στο εσωτερικό του άνθους, όπου εκεί υπάρχει το χωνευτικό όργανο.

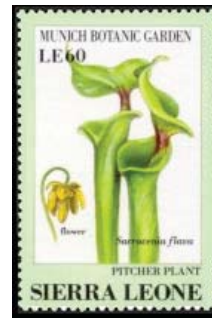
Αυτές οι παγίδες μπορούν επίσης να ταξινομηθούν σε ενεργές ή παθητικές, ανάλογα με εάν κάποια μετακίνηση των φύλλων ή των ανθέων του φυτού συμβάλει στη σύλληψη του θηράματος. Υπάρχουν, π.χ., δύο παθητικά

Μυιοφάγα, όπως το Τριφυλλόφυλο (Triphyrorhylum), που εκκρίνει κολλώδη ουσία, αλλά τα φύλλα του δεν μετακινούνται κατά τη σύλληψη του θηράματος, και υπάρχουν επίσης ενεργά Μυιοφάγα, όπως η Δροσερή η στρογγυλόφυλλη και η Δροσερή η διάμεση, τα φύλλα των οποίων αναπτύσσονται και κινούνται τάχιστα, βοηθώντας στη συγκράτηση και χώνεψη του θηράματος.

Φυτά τύπου "κανάτας", είναι διάφορα εντομοφάγα φυτά των οποίων τα φύλλα διαμορφώνεται σε ένα είδος "κανάτας", ή σαν την απόληξη μίας σάλπιγγας, περιέχοντας συνήθως ένα υγρό. Τα έντομα, δελεασμένα από το νέκταρ και μερικές φορές από το λαμπρό χρωματισμό, μπαίνουν μέσα σ' αυτή την κανάτα, παγιδεύονται από σκληρές τρίχες που τους εμποδίζουν την έξοδο, και τελικά πνίγονται στο υγρό. Τα παγιδευμένα έντομα αφομοιώνονται από τα ένζυμα του φυτού, καθώς και από βακτηρίδια που δημιουργούνται από την μακρά παραμονή όμβριων υδάτων στη "στάμνα" τους. Οι πιο γνωστές και ενδιαφέρουσες οικογένειες αυτών των κανατόσχημων φυτών

Έκδοση των ΗΠΑ, με εμφανή και παραστατικό τον τρόπο που τα σαρκοφάγα φυτά συλλαμβάνουν τα θύματά τους

Λόγω της ομορφιάς και πρωτοτυπίας τους, πολλά είδη καλλιεργούνται ως διακοσμητικά

είναι των Sarraceniaceae (Σαρρακηνία) και των Nepenthaceae (Νηπενθή).

Στην πρώτη οικογένεια ανήκουν τα τρία γένη φυτών Sarracenia (Β. Αμερική), Darlingtonia (Δαρλιγκτονία, Ν. Καλιφόρνια και Όρεγκον) και Heliamphora (Ελιάμφορα, Ν. Αμερική).

Η δεύτερη, των Nepenthaceae (οικογένεια Νηπενθίδες), αποτελείται από το ενιαίο γένος *Nepenthes* που συναντάται από την Κίνα ως την Αυστραλία, στον Ειρηνικό και ιδιαίτερα κυρίως στο Βόρνεο της Ινδονησίας. Το κανονικό έλασμα των φύλλων τους επιμηκύνεται πιο πάνω από την κορυφή σε μια έλικα που συγκρατεί ένα επίμηκες σταμνοειδές όργανο (ασκίδιο), του οποίου το στόμιο είναι εφοδιασμένο με έναν ενισχυτικό δακτύλιο και ένα πώμα σαν φυλλοειδές κάλυμμα, ενώ στο εσωτερικό του εκκρίνεται χυμός που περιέχει πρωτεολυτικά ένζυμα, ικανά να αποσυνθέσουν τις μαλακές ουσίες του σώματος των εντόμων, τα οποία προσελκύονται από τα ζωηρά χρώματα αυτών των οργάνων - παγίδων και πέφτουν μέσα γλιστρώντας στα γλοιώδη χείλη.

Υπάρχουν όμως και πολλά υβρίδια είδη, τα οποία καλλιεργούνται εντατικά λόγω των εντυπωσιακών μεγάλων και ελκυστικών κρεμαστών κανατιών τους. Τέτοια είναι τα αυστραλιανά *Follicularis Cephalothus*, με λαμπρά χρώματα και διαμορφωμένα δοχεία σχήματος "παντόφλας", με καπάκι και "δόντια". Άλλα εντομοφάγα φυτά περιλαμβάνουν διάφορα είδη, όπως τα bladderwort, butterwort, (Dionaea muscipula) Διωναία η Μυιοφάγα κλπ. Υπάρχουν επίσης εντομοφάγα φυτά στα γένη: (Darlingtonia) Δαρλιγκτονία, Sarracenia (Σαρρακηνία) και πιθανόν και στην *Utricularia* (Ορτρικουλαρία).

Τα φυτά του γένους Ορτρικουλαρία είναι εντομοφάγα ή σαρκοφάγα υδρόβια φυτά της Βόρειας Αμερικής. Τα θηράματα πιάνονται και αφομοιώνονται μέσα στα κυστοειδή όργανα των λεπτά διαιρεμένων και μερικώς βυθισμένων στο νερό φύλλων. Τα Bladderworts και άλλα παρόμοια σχετικά είδη είναι χαρακτηριστικά της υδρόβιας ελώδους χλωρίδας όλων των ηπείρων. Συχνά καλλιεργούνται σε ενυδρεία ως αξιόπεριεργα.

Από τα φυτά αυτά αξιόλο-

γα είναι: Διωναία η Μυιοφάγα (*Muscipula Dionaea*) που ζει στα των έλη και στις σαβάνες της Καρολίνας. Τα κεντρικό νεύρο των φύλλων της λειτουργεί σαν "μεντεσές", ενώ το κάθε μισό του είναι εφοδιασμένο στην επάνω επιφάνεια προεξέχουσες αδενώδεις τρίχες. Μόλις επικαθήσει έντομο, αυτές ερεθίζονται, μεταδίνουν τον ερεθισμό στο έλασμα, οπότε αυτό διπλώνεται και αιχμαλωτίζει το έντομο έως ότου αυτό αφομοιωθεί.

Η δροσερή η στρογγυλόφυλλη και η δροσερή η διάμεση, που ζουν στα ορεινά έλη, μεταξύ των βρύων, έχουν φύλλα κυκλικά ή ωσειδή, μακρόμυσα, εφοδιασμένα με βλεφαριδόμορφους τριχοειδείς αδένες, ικανούς να περιβάλλουν και να αιχμαλωτίζουν τα έντομα. Τα τριχοειδή αυτά εξαρτήματα ισιώνουν και πάλι μετά το θάνατο και τη μερική αποσύνθεση - απορρόφηση των εντόμων. Είναι ιόχρα λαμπερά και εκκρίνουν διαυγές, ιξώδες υγρό, πάνω στο οποίο προσκολλούνται αρχικά τα έντομα, καθώς τα προσελκύει το ζωηρό χρώμα τους.

Υπάρχουν και στην Ελλάδα σαρκοφάγα φυτά. Η πιγκουικούλα η κοινή ή λεπτόκερη, π.χ.,

Τρεις τύποι παγίδων: Τύπου "Κιούρτου", "κυπολοειδείς", "κολλητικές"

Στους μηχανισμούς προσέλκυσης των εντόμων περιλαμβάνονται και τα πανέμορφα χρώματά τους

αυτοφύεται στα ελληνικά βουνά, έχει φύλλα κατά παράρριζο ρόδακα, με έλασμα ακέραιο, μαλακό, πρασινοκίτρινο, χωρίς τριχοειδή εξαρτήματα. Συλλαμβάνουν το έντομο που θα επικαθήσει διπλώνοντας αργά τα χείλη.

Ασφαλώς δεν είναι δυνατό να γίνει πλήρης μελέτη των σαρκοφάγων φυτών σε αυτό το σύντομο άρθρο, ούτε αυτός είναι ο

σκοπός του. Απλά, προσφέρει μία πρώτη χρήσιμη προσέγγιση και υπενθυμίζει σε όποιον ασχοληθεί με συλλογή σχετική με τα φυτά ότι πρόκειται για ένα είδος που δεν θα πρέπει να αγνοηθεί.

Ένα μοναδικό γραμματόσημο ποδοσφαίρου

Είναι λίγοι αυτοί που γνωρίζουν ότι ένα από τα γραμματόσημα της γνωστής σειράς που εξέδωσε η Ιταλία για το παγκόσμιο πρωτάθλημα ποδοσφαίρου του 1934 υπάρχει με επισήμανση POSTA AEREA / TRANSATLANTICA ROMA - DUBLIN - NEW YORK (Αεροπορικό υπερατλαντικό ταχυδρομείο Ρώμη-Δουβλίνο-Νέα Υόρκη).

Η αλήθεια είναι ότι αυτό το γραμματόσημο με την επισήμανση δεν έχει εμφανιστεί πουθενά αλλού, παρά μόνο στην εικονιζόμενη αεροπορική επιστολή. Προφανώς πρόκειται για ιδιωτικό κατασκευάσμα.

Η εν λόγω επιστολή είναι μία από τις 60 που μετέφερε το αεροπλάνο Bellanca, μετονομασμένο σε "Leonardo da Vinci", από το αεροδρόμιο Littorio της Ρώμη το πρωί της 17^{ης} Αυγού-

Η αεροπορική επιστολή με το μοναδικό επισήμασμένο γραμματόσημο της σειράς του παγκοσμίου πρωταθλήματος ποδοσφαίρου. Διακρίνεται η έκτακτη διαβατική σφραγίδα του Νιούπορτ

στου 1934. Ήταν το ταξίδι της επιστροφής στη Νέα Υόρκη, μέσω Δουβλίνου. Κυβερνήτης του αεροπλάνου ήταν ο Ιταλο-αμερικανός Cesare Sabelli και συγκυβερνήτης ο Αμερικανός George R. Pond.

Ενώ διέσχισε την θάλασσα της Ιρλανδίας, το σκάφος βρέθηκε μέσα σε μία δυνατή θύελλα που υποχρέωσε τους πιλότους να αλλάξουν διαδρομή και να κατευθυνθούν προς την Ουαλλία. Κατά την αναγκαστική προσγείωση, το "Leonardo da Vinci" αναποδογύρισε και καταστράφηκε. Ευτυχώς, οι κυβερνήτες γλύτωσαν ανέπαφοι, όπως και η αλληλογραφία, η οποία μεταφέρθηκε στο πλησιέστερο ταχυδρομικό γραφείο του Newport. Όλες οι επιστολές ήταν γραμματοσημασμένες με τρεις αξίες της σειράς του πρωταθλήματος ποδοσφαίρου. Μόνο μία από αυτές έφερε το επισήμασμένο γραμματόσημο των 50 centesimi.

(Από το Notiziario Tematico del CIFT).

ΑΝΟΙΚΤΗ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Στη σειρά των "Ανοικτών Επιστολών" μου παρουσιάζονται όλες οι χρήσιμες πληροφορίες για τον καταρτισμό μιας θεματικής συλλογής που φιλοδοξεί να εκτεθεί σε μία επίσημη εθνική έκθεση ή έκθεση FIP, από την επιλογή του θέματος, του χαρτιού και του φιλοτελικού υλικού, μέχρι και την καλύτερη αισθητική της παρουσίαση.

Η σύνθεση της εκθεσιακής σελίδας.

Στην Ανοικτή Επιστολή του τεύχους 27 είχαμε αρχίσει να αναφερόμαστε στη σύνθεση των εκθεσιακών μας σελίδων. Συνεχίζουμε σήμερα με αναφορές στον τρόπο που πρέπει να τοποθετούνται τα διάφορα φιλοτελικά αντικείμενα πάνω σε αυτές.

Πριν μπούμε στις λεπτομέρειες του σημερινού μας θέματος, πρέπει να πούμε πως τίποτα από αυτά που θα περιγράψουμε δεν αποτελεί θέσφατο. Οι συλλέκτες, κυρίως αυτοί που διαθέτουν πείρα συνδυασμένη με πρωτότυπη, αυθεντική σκέψη και συνθετική ικανότητα, μπορεί να βρουν νέους δρόμους σύνθεσης σελίδων και τοποθέτησης αντικειμένων. Τέτοιους που να επισκιάσουν τα μέχρι στιγμής επικρατούντα σαν κυρίαρχη αντίληψη. Όμως αυτό δεν είναι εύκολο, κυρίως στη χώρα μας. Εξάλλου ούτε υπήρξε μέχρι στιγμής στην Ελλάδα, ούτε διαφαίνεται ότι θα υπάρξει στο ορατό μέλλον, ο θεματικός συλλέκτης που θα έχει αυτά τα αυξημένα προσόντα που θα του δίνουν τη δυνατότητα να σπάσει τα διεθνώς παραδεκτά και κατεστημένα. Γι' αυτό κάνουμε τη σύσταση στους θεματικούς μας να ακολουθήσουν τις "συνταγές" που τους συνιστά η στήλη. Στηρίζονται στην έννοια της κοινής αισθητικής και λογικής, και είναι οι ίδιες με τις οποίες οι εκθέτες σε όλο τον κόσμο τακτοποιούν τις σελίδες τους. Οι ίδιες με τις οποίες πολλοί από αυτούς γεύονται τη χαρά των χρυσών ή των επίχρυσων μεταλλίων.

Σαν πρώτη και γενική αρχή, επισημαίνουμε πως οι σελίδες μας δεν πρέπει να είναι ούτε πα-

ραφορτωμένες, ούτε μισοάδειες. Όταν διαθέτουμε πολύ υλικό για την υποστήριξη μιας παραμέτρου του θέματός μας, ακόμα και αν αυτό είναι σημαντικό, πρέπει να βρίσκουμε το "κουράγιο" να αφήνουμε κάποια κομμάτια εκτός, επιλέγοντας αυτά που είναι πιο αντιπροσωπευτικά για την στήριξη του θέματος, έστω και αν είναι μικρότερης οικονομικής αξίας. Πρέπει δηλαδή να δεσπόζει η σωστή θεματική ανάπτυξη και όχι η επίδειξη εντυπωσιακών κομματιών που πολύ λίγο υποστηρίζουν το θέμα μας. Καλούμεθα στην πράξη να παίζουμε ένα συνεχές παιχνίδι ισορροπιών, ανάμεσα στο πιο χρήσιμο θεματικά και το πιο δυνατό φιλοτελικά, χωρίς σε αυτή την επιλογή να χωρούν "συναισθηματισμοί". Μπορεί να αγαπάμε ένα κομμάτι διότι το βρήκαμε δύσκολα, διότι είναι όμορφο, διότι το ακριβοπληρώσαμε. Όμως πρέπει να είμαστε έτοιμοι να το θυσιάσουμε αν η παρουσία του αποτελεί πλεονασμό, ή αν ένα άλλο κομμάτι, λιγότερο "αγαπητό" ή ακριβό, τεκμηριώνει καλύτερα το θέμα μας.

Συχνά συμβαίνει να διαθέτουμε πολλά σχετικά κομμάτια για το ίδιο επί μέρους θέμα. Π.χ., στο κλασέρ μας βρίσκονται δέκα διαφορετικά γραμματόσημα για την "γάτα του Σιάμ". Θα ήταν ασφαλώς υπερβολή αν προσπαθούσαμε να βάλουμε και τα δέκα στη σελίδα μας, αφού με ένα και μόνο η "γάτα του Σιάμ" τεκμηριώνεται άριστα. Πολλά εξαρτώνται βέβαια και από το τι ακριβώς προτιθέμεθα να αναδείξουμε στη σελίδα μας. Αν π.χ. θέλουμε να παρουσιάσουμε τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της φυσιολογίας της "γάτας του Σιάμ", στην οποία έχουμε αφιερώσει ολόκληρη

τη σελίδα ή κάποιο υποκεφάλαιο, τότε θα διαλέξουμε το γραμματόσημο που δείχνει καλύτερα τα μάτια της, ώστε να αναφερθούμε σε αυτά, ένα ολόσωμο γραμματόσημο θα μας βοηθήσει να μιλήσουμε για το χρώμα της κλπ. Αν όμως απλώς αναφερόμαστε σε διάφορες γάτες στην ίδια σελίδα, τότε ένα και μόνο αντικείμενο για την “γάτα του Σιάμ” είναι αρκετό.

Μία εκθεσιακή σελίδα των κλασικών και αποδεκτών διαστάσεων (22 X 29) δεν θα πρέπει να περιλαμβάνει περισσότερα από τέσσερα γραμματόσημα στην ίδια οριζόντια ευθεία, υπό την προϋπόθεση ότι αυτά δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλου σχήματος. Αλλιώς, τρία είναι υπέρ αρκετά.

Αν αυτά τα γραμματόσημα είναι πρώτα στο επάνω μέρος της σελίδα μας, πρέπει να αφήνουν ένα λογικό κενό από τον τίτλο του κεφαλαίου ή υποκεφαλαίου, ή από την επάνω γραμμή του περιγράμματος, αν υπάρχει.

Στην οριζόντια κατάταξή τους, καλό είναι να τοποθετούμε πρώτα τα δύο ακρινά, φροντίζοντας να αφήνουμε ένα λογικό περιθώριο μεταξύ των γραμματοσήμων και του περιγράμματος. Αυτό το νοητό περιθώριο πρέπει να το σεβόμαστε σε ολόκληρο το φύλλο και με τα κάθε είδους αντικείμενα που θα συμπεριλάβουμε. Μόνο σε ιδιαίτερες περιπτώσεις, όταν π.χ. υπάρχει ένα ογκώδες φάκελος με σημαντική θεματική ή φιλοτελική αξία, μπορούμε να το παραβούμε.

Αφού λοιπόν τοποθετήσουμε τα δύο πλαϊνά γραμματόσημα, φροντίζοντας η βάση τους να βρίσκεται στην ίδια ευθεία, τότε τοποθετούμε το ένα ή τα δύο μεσαία, μοιράζοντας τις αποστάσεις τόσο μεταξύ τους, όσο και με τα δύο ακρινά.

Η δεύτερη σειρά αντικειμένων που θα τοποθετήσουμε στη σελίδα μας, μπορεί να αποτελείται πάλι από γραμματόσημα, ένα μηχανόσημο σε απόκομμα ή παράθυρο, ή φάκελο με αναμνηστικές ή ατέρμονες σφραγίδες (σε παράθυρο), ή κάποιο τευχίδιο κλπ. Αν έχουμε τη δυνατότητα, από απόψεως επάρκειας υλικού, να εφαρμόσουμε την επιταγή των κανονισμών που απαιτούν τη μεγαλύτερη δυνατή ποικιλία υλικού σε κάθε σελίδα μας, τότε θα προτιμήσουμε οτιδήποτε υλικό εκτός γραμματοσήμων.

Αν τελικά είναι γραμματόσημα, τότε ακολουθούμε την κατάταξη της πρώτης σειράς, όπως την περιγράψαμε. Αν όχι, τότε φροντίζουμε να κεντράρουμε το αντικείμενο, αν είναι αρκετά φαρδύ, ώστε να καλύπτει μόνο του όλο ή το μεγαλύτερο μέρος του οριζώντιου διαστήματος της

σελίδας. Αν χωρούν δύο, τότε τα τοποθετούμε ανάλογα, σεβόμενοι πάντα το νοητό ακραίο περιθώριο που προαναφέραμε.

Επειδή μία μόνο σειρά μικρού μεγέθους αντικειμένων, όπως τα γραμματόσημα, σε συνδυασμό με ένα μονόφυλλο ή φάκελο συνήθων διαστάσεων, είναι λίγα για να δώσουν την εικόνα της ικανοποιητικά γεμάτης σελίδας, τα αντικείμενα της δεύτερης σειράς πρέπει –κατά προτίμηση– να έχουν μικρό ύψος, ώστε να μένει περιθώριο για ένα φάκελο ή μονόφυλλο στο κάτω μέρος (τρίτη σειρά αντικειμένων). Σε αυτή την περίπτωση η τεχνική των “παραθύρων” παίζει σπουδαίο ρόλο. Όπως γνωρίζουμε, σύμφωνα με αυτήν, όταν π.χ. έχουμε ένα φάκελο με ατέρμονα σφραγίδα ή μηχανόσημο κλπ., ανοίγουμε με ένα ξυράφι το φύλλο μας σε τρόπο ώστε να περάσει ο φάκελος μέσα από το άνοιγμα, κρύβοντας το αδιάφορο μέρος και αφήνοντας ορατό το άνω μέρος που, συνήθως, φέρει τα φιλοτελικά στοιχεία. Με αυτό τον τρόπο το ύψος του φακέλου περιορίζεται στο μισό ή και λιγότερο, αφήνοντας άνετο χώρο στη σελίδα μας για την τρίτη και πιο μεγαλόσχημη σειρά αντικειμένων, η οποία συνήθως αποτελείται από ένα και μόνο κομμάτι, φάκελο, μονόφυλλο κλπ.

Η κατάταξη του πιο ογκώδους αντικειμένου στο κάτω μέρος επιβάλλεται από αισθητικούς κανόνες. Το μάτι μας έχει συνηθίσει να βλέπει τα πιο “βαριά” (ογκώδη) αντικείμενα χαμηλά και όχι αιωρούμενα, κυρίως (όχι) στο επάνω μέρος της “εικόνας”. Σε σπάνιες εξαιρέσεις, όταν η σειρά της αφήγησης το επιβάλλει και, παρά τις προσπάθειες, δεν βρίσκεται εναλλακτική λύση, τότε το βάζουμε στις επάνω σειρές.

Αυτή η κατάταξη επιδέχεται ασφαλώς κάθε είδους παραλλαγές, ειδικά στις προχωρημένες συλλογές όπου η ποικιλία του υλικού σε σχήμα και μέγεθος είναι μεγάλη. Για τους νεότερους συλλέκτες όμως, που το υλικό τους είναι κοινό και συνήθως προβλέψιμο, ένα τέτοιο παράδειγμα κατάταξης βοηθά ώστε να αποφύγουν λανθασμένες παρουσιάσεις.

Ακολουθούν τρεις σελίδες από τη συλλογή του Θ. Απέργη “Το ποδήλατο...”, σαν παραδείγματα των όσων αναφέρουμε σήμερα στην Επιστολή μας. Στο επόμενο θα συνεχίσουμε, πάντα με το θέμα της σύνθεσης της εκθεσιακής σελίδας.

**Τρία παραδείγματα σελίδων
“κλασικής κατάταξης”
(συλλογή “Το ποδήλατο” του Θανάση Απέργη).**

Άνω αριστερά:

- 1^η σειρά: 3 γραμματόσημα,
- 2^η σειρά: τευχίδιο (θα μπορούσαν να είναι γραμματόσημα ή φάκελος με μηχανόσημο, με σφραγίδα κλπ. σε παράθυρο). Θα μπορούσε επίσης να μετατοπιστεί δεξιά ή αριστερά το τευχίδιο και το κενό να συμπληρωθεί με γραμματόσημο.
- 3^η σειρά: ολόκληρος φάκελος ή μονόφυλλο ή άλλο μεγάλο μεγέθους αντικείμενο. Αυτή η κατάταξη επιδέχεται ασφαλώς κάθε είδους παραλλαγές, ειδικά στις προχωρημένες συλλογές όπου η ποικιλία είναι μεγάλη.

Κάτω αριστερά:

- 1^η σειρά: 3 γραμματόσημα,
- 2^η σειρά: γραμματόσημο και σφραγίδα επί φακέλου σε παράθυρο.
- 3^η σειρά: ολόκληρος ιδιωτικός φάκελος χωρίς γραμματόσημο (προπληρωμένο τέλος).

Κάτω δεξιά: (παραλλαγή)

- 1^η σειρά: τευχίδιο μικρού σχήματος, γραμματόσημο & αναμνηστική σφραγίδα (επί φακέλου, σε παράθυρο).
- 2^η σειρά: 2 γραμματόσημα
- 3^η σειρά: ολόκληρος φάκελος

Μία επιστολή που δεν είναι για τη συλλογή σας!

Σε ανασκαφές που άρχισαν στην Ισπανία το 1908 και συνεχίζονται ακόμα, βρέθηκε -μεταξύ άλλων- και η εικονιζόμενη επιστολή που χρονολογείται από το τέλος του 5^{ου} αιώνα π.Χ., αν και ορισμένα παλαιογραφικά χαρακτηριστικά της συνηγορούν στην άποψη ότι είναι κατά έναν αιώνα παλαιότερη. Πρόκειται για ένα γλωσσικό τεκμήριο που αποτελεί **το πρώτο δείγμα γραφής που βρέθηκε ποτέ στην Ιβηρική χερσόνησο.**

Το εύρημα είναι μία γραπτή επιστολή πάνω σε μόλυβδο, η οποία, λόγω της έκτασής της, της παλαιότητας, του γλωσσικού ενδιαφέροντος του κειμένου και των ιστορικών πληροφοριών που μεταδίδει, παρουσιάζει εξαιρετικό ενδιαφέρον. Βρέθηκε το 1985, στη μέση ενός δωματίου της αρχαίας ελληνικής πόλης Neapolis Empúries (Νεάπολη της περιοχής Εμπόριον), μαζί με πολυάριθμα κεραμικά θραύσματα.

Ο μόλυβδος έχει ορθογώνιο σχήμα, 95 χιλ. ύψος, 142 χιλ. πλάτος και 1 χιλ. πάχος. Το κείμενο, το οποίο αποτελείται από 14 γραμμές στυλίου γραφής και με χάραξη που πρέπει να έγινε με ιδιαίτερα λεπτό εργαλείο, παρά τις μεγάλες φθορές της πλάκας λόγω της υγρασίας, διαβάζεται τέλεια χάρη στην άριστη συντήρηση που υπέστη.

Είναι γνωστό ότι ένας από τους πιο παλιούς τύπους του τότε γνωστού κόσμου που εποίκησαν οι αρχαίοι Έλληνες ήταν και οι ακτές της Ιβηρίας, όπου ζούσαν προγονικές φυλές επονομαζόμενες Ιντικές (από το όνομα της χαμένης πόλης Ίνδικα). Εκεί οι Ίωνες, και συγκεκριμένα οι Φωκαιοί, ίδρυσαν αποικίες, μεταξύ των οποίων και μία που την ονόμασαν "Εμπόριον" (ισπανικά Emporidá), ασφαλώς διότι αυτή την τέλεσε το μεγαλύτερο κέντρο εμπορίας των προϊόντων κεραμουργίας, μεταλλουργίας και των άλλων γνωστών αρχαιοελληνικών προϊόντων και δραστηριοτήτων. Χρησιμοποίησαν γι' αυτό το σκοπό λεπτές πλάκες μολύβδου, αντικαθιστώντας έτσι τους παπύρους ή τις περγαμηνές.

Τελικά, οι πλάκες μολύβδου έμειναν σαν ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό είδος επιγραφών των Ιβήρων. Αυτές παρουσίαζαν πολλά προτερήματα. Σε σύγκριση με τα άλλα γνωστά υλικά γραφής ήταν ανθεκτικές, ελατές και εύκολα επαναχρησιμοποιήσιμες. Από το 1908 μέχρι σήμερα έχουν ανακαλυφτεί 70 παρόμοιες "επιστολές". Αυτές περιλαμβάνουν αρχαιοελληνικά, λατινικά και ιβηρικά κείμενα. Τα τελευταία αποτελούν τις πρώτες μαρτυρίες ιβηρικής γλώσσας.

Το αλφάβητο της επιστολής που παρουσιάζουμε είναι της αρχαίας ιονικής διαλέκτου, που αντιστοιχεί στην γεωγραφική ζώνη της αρχαίας Φώκαιας (Μικρά Ασία). Η μετάφραση του κειμένου έχει ως εξής:

1. ...ώστε να είστε στη Σαϊγάνθη (προφανώς τη σημερινή πόλη Sagunto) και εάν (θέλετε να μείνετε εκεί)...

2. ...μεταξύ των εμπορευομένων και όχι να επιβιβαστείς...
3. ...περισσότερο από 20 και κρασί περισσότερο από 10...
4. ...το φορτίο που προοριζόταν για τη Σαϊγάνθη το αγόρασε η Βασπέ (δας)...
5. ...γίνεται στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς των εμπορευμάτων...
6. ...τι πρέπει να κάνουμε με όλο αυτό...
7. ...ζητά και φορτώνει στην Βασπέ (δας)... που σας ...
8. ...να ρωτήσει εάν υπάρχει κάποιος που μπορεί να κάνει τη μεταφορά μέχρι το Δ...οστ...
9. ...από το δικό μας (αποστολή ή φορτίο) και εάν υπάρξουν δύο, να σταλούν δύο...
10. ...αλλά αυτός να είναι ... και, επιπλέον, εάν επιθυμεί (να ασχοληθεί)...
11. ...να το διανέμει στα δύο, αλλά δεν συμφωνεί...
12. ...αυτός που παραμένει εκεί, και να μου στείλει μια επιστολή λέγοντάς μου πόσο (θα ήθελε)...
13. ...όσο το δυνατό πιο σύντομα...

“Υπόθεση Ντρέιφους”

Γεννήθηκε στη Μολούζη της Γαλλίας στις 9 Οκτωβρίου 1859. Γιος εύπορης οικογένειας, ο Ντρέιφους γνώρισε ευτυχισμένα παιδικά χρόνια, μεγαλώνοντας μαζί με τα έξη αδέρφια του.

Η άφιξη των Πρώσων στη Γαλλία εξήψε τη φιλοπατρία του και τον ώθησε αργότερα στην απόφαση να γίνει αξιωματικός. Μετά από επιτυχείς σπουδές ονομάστηκε λοχαγός το 1889, ενώ το 1892 έγινε δεκτός στην Ανωτέρα Σχολή Πολέμου. Με την αποφοίτησή του, ονομάστηκε à Rétaτ-ταγματάρχης. Ήταν ο μόνος αξιωματικός εβραϊκής καταγωγής σε παρόμοια θέση.

Ενώ όλα προμύνηαν μια λαμπρή καριέρα για τον Ντρέιφους, κάποτε έλαβε τη διαταγή να παρουσιαστεί, με πολιτική περιβολή, για επιθεώρηση. Παραξενευμένος, υπάκουσε

Έκδοση για τον εορτασμό των 100 χρόνων από την αποκατάσταση του Ντρέιφους.

στην εντολή και στις 15 Οκτωβρίου 1894 άκουγε να του απευθύνεται η κατηγορία της κατασκοπείας. Η τυχαία ανακάλυψη μιας ανυπόγραφης επιστολής που απευθυνόταν στον συνταγματάρχη στρατιωτικό ακόλουθο στη γερμανική πρεσβεία στο Παρίσι, στην οποία ο άγνωστος επιστολογράφος ανήγγειλε την αποστολή σημα-

ντικών εγγράφων σχετικών με την εθνική ασφάλεια, προκάλεσε τη σύλληψη του λοχαγού Ντρέιφους με βάση μια αβέβαιη γραφολογική μαρτυρία.

Η δίκη άρχισε στις 19 Δεκεμβρίου 1894, ενώπιον του Συμβουλίου Πολέμου του Παρισιού. Η ετυμηγορία ήταν: Ισόβια εξορία και δημόσια καθαίρεση στο μεγάλο προαύλιο της στρατιωτικής σχολής.

Ο Ντρέιφους, αφού υπέστη αυτή την μέγιστη ταπείνωση (5 Ιαν. 1895), εξορίστηκε στη Νήσο του Διαβόλου της Γουιάνας.

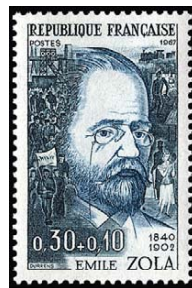
Η υπόθεση Ντρέιφους τροφοδότησε και εξήψε τα πολιτικά πάθη, που διαίρεσαν τη Γαλλία για μια ολόκληρη δεκαετία. Ο Γαλλικός λαός χωρίστηκε στα δύο. Από τη μία βρισκόντουσαν οι αριστεροί και αντιμιλιταριστές που υποστήριζαν τον Ντρέιφους, από την άλλη οι εθνικιστές, συντηρητικοί και αντισιημίτες. Πέρα όμως από την δίκαιη ή άδικη καταδικαστική απόφαση του στρατοδικείου εναντίον του Ντρέιφους, η υπόθεση Ντρέιφους χαρακτήρισε την βαθιά κρίση των γαλλικών πολιτικών ηθών και μεθόδων

(Συνέχεια από την περασμένη σελίδα)

14. ...αυτές είναι οι διαταγές μου. Χαίρε.

Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι πρόκειται για χαρακτηριστική εμπορική επιστολή με μεγάλη σπουδαιότητα. Η σημασία της όμως είναι ακόμα μεγαλύτερη, διότι, εκτός των άλλων, αποτελεί την σπουδαιότερη μαρτυρία για την κατανόηση των λεπτομερειών της ιονικής διαλέκτου, αλλά και αποδεικνύει τον μεγάλο βαθμό εμπορικής ανάπτυξης των Φωκαίων, των οποίων -όπως φαίνεται από την μολύβδινη επιστολή- το επίπεδο συναλλαγών δεν είχε τίποτα να ζηλέψει από τη σημερινή εποχή.

Για μια θεματική συλλογή Ανοικτής Τάξης αυτή η επιστολή θα ήταν αληθινός θησαυρός. Μη την αναζητήσετε όμως. Βρίσκεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο της Καταλονίας – Εμπυρέις, και δεν είναι προς ...πώληση!

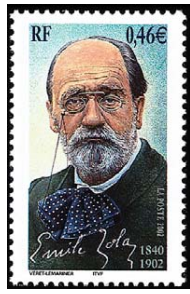

Εμίλ Ζολά

κατά τα τέλη του 19^{ου} και τις αρχές του 20^{ου} αιώνα.

Το 1896 η υπόθεση περιπλέχτηκε και έγινε εθνικό σκάνδαλο. Ξεκινώντας από το γεγονός ότι ο Ντρέιφους ήταν ο μόνος αξιωματικός εβραϊκής καταγωγής στο Γενικό Επιτελείο, οι σοσιαλιστικές και οι ριζοσπαστικές πολιτικές δυνάμεις άρχισαν σφοδρότατη πολεμική εναντίον των εθνικιστικών και συντηρητικών κομμάτων, κατηγορώντας τα απροκάλυπτα για φαρισσμό και μισαλλοδοξία. Βαθύτατη και αποφασιστική εντύπωση προκάλεσε το άρθρο που δημοσίευσε ο Εμίλ Ζολά στην εφημερίδα *Aurore* (Ορόρ = Αυγή), με τον τίτλο *Κατηγορώ!* (*J'accuse!*) σε μορφή ανοιχτής επιστολής προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, με την οποία κατήγγειλε τις παρανομίες που διαπράχτηκαν εις βάρος του Ντρέιφους (γι' αυτή του την ενέργεια ο Ζολά καταδικάστηκε σε ενός έτους φυλάκιση). Διαδηλώσεις και διαμαρτυρίες συνεχίζονταν, ενώ η πολεμική στις εφημερίδες έφτασε σε εξαιρετική οξύτητα.

Λίγο μετά, τον Αύγουστο του 1898, ήρθε να προστεθεί μία σημαντική εξέλιξη στην υπόθεση Ντρέιφους. Συνε-

Ο Εμίλ Ζολά
σε πρόσφατη έκδοση

λήφθη ένας συνταγματάρχης ονόματι Ανρί ο οποίος ομολόγησε ότι είχε πλαστογραφήσει ένα κεφάλαιο του κατηγορητήριου εναντίον του Ντρέιφους. Αυτό προκάλεσε σειρά παραι-

Το πρωτότυπο δημοσίευμα του ιστορικού "Κατηγορώ" του Ζολά

τήσεων στις ανώτερες θέσεις του στρατού, που παρέσυραν και τον ίδιο τον υπουργό Στρατιωτικών, ενώ ο Ανρί αυτοκτόνησε.

Στις 3 Ιουνίου 1899, το Ακυρωτικό Δικαστήριο, στο οποίο προσέφυγε ο Ντρέιφους, αρνήθηκε την αναθεώρηση της δίκης. Η αναθεώρηση έγινε δυνατή μόνο στις 7 Αυγούστου του ίδιου χρόνου, χωρίς όμως να καταλήξει στην αθώωση του κατηγορούμενου. Μείωσε μόνο την ποινή του σε 10 ετών φυλάκιση. Αμέσως μετά ο πρόεδρος της Δημοκρατίας Εμίλ Λουμπέ του έδωσε χάρη, χωρίς όμως αυτή η ενέργεια να κατευνάσει τα πολιτικά πάθη. Η αγανάκτηση της κοινής γνώμης έφερε το 1902 την εκλογική νίκη των ριζοσπαστικών – σοσιαλιστών. Μία νίκη που καθόρισε την οριστική στροφή του –κατά παράδοση καθολικού– εκλογικού σώματος εναντίον των συντηρητικών στοιχείων.

Με την άνοδο της αριστεράς διατάχτηκε αυστηρή έρευνα που κατέληξε στην πανηγυρική αθώωση του Ντρέιφους, ο οποίος επανήλθε στον στρατό, όπου και αποκαταστάθηκε πλήρως.

Παρακαλούνται τα μέλη μας να μη λησμονούν την τακτική αποστολή της συνδρομής τους. Αποτελεί για το Σύλλογο απαραίτητο οικονομικό πόρο, αλλά και συνιστά σημαντική ηθική ενίσχυση των προσπαθειών μας.

Είναι βέβαιο ότι οι περισσότεροι από τους αναγνώστες μας έχετε κάποια απορία σχετική με τη θεματική συλλογή σας, με το θεματικό φιλοτελισμό. Μη διστάζετε να μας ρωτήσετε, γραπτώς, τηλεφωνικώς ή με E-mail. Οι απαντήσεις θα σας δοθούν μέσω των σελίδων του Θ.Φ., σε τρόπο ώστε να φανούν χρήσιμες και σε άλλους συλλέκτες.

Αχ! Αυτό το πλάνο...

Τα πουλιά είναι ένα από τα δημοφιλέστερα θέματα θεματικών συλλογών. Πολλές συλλογές που ανέπτυξαν φιλοτελικά τον κόσμο των φτερωτών συγκατοίκων μας αυτού του πλανήτη έχουν ήδη καταξιωθεί ιδιαίτερα, με πολύ υψηλές βραβεύσεις. Είναι γνωστές συλλογές που κατέκτησαν Μεγάλα Χρυσά, ακόμα και Grand Prix σε Παγκόσμιες Εκθέσεις. Το σημερινό πλάνο ανήκει στον Αυστραλό Stephen J. Wilson. Δεν διαθέτουμε αυτή τη στιγμή πληροφορίες για τις βραβεύσεις του. Κρίνοντας όμως από τον αναλυτικό τρόπο που το παρουσιάζει και τις παραμέτρους που χρησιμοποιεί, δεν έχουμε καμία αμφιβολία για το επίπεδο των βραβεύσεων με τις οποίες πρέπει να έχει τιμηθεί.

Στη χώρα μας, αρκετές φορές παρουσιάστηκαν συλλογές με θέμα τα πουλιά. Αφιερώνουμε αυτό το πλάνο στους δημιουργούς τους, με την ευχή να τους φανεί χρήσιμο για κάτι καλύτερο.

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

1. ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

- α. Γεωλογικά φαινόμενα
- β. Παλαιές μορφές και καταγωγές

2. ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

- α. Τα ράμφη και η χρησιμότητά τους
- β. Πόδια και άκρα ποδιών
- γ. Πτέρωμα και φτερά
- δ. Ακοή και όραση

3. ΠΟΙΚΙΛΙΕΣ ΠΤΕΡΩΜΑΤΟΣ

- α. Νεαρά πουλιά και νεοσσοί
- β. Εποχιακά πτερώματα αρένων
- γ. Χρωματικές διαφορές μεταξύ αρένων και θηλέων

4. ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

- α. Αναπαραγωγή
- β. Διατροφή

5. ΚΑΤΑΝΟΜΗ

- α. Είδη με ευρείες κατανομές
- β. Είδη με περιορισμένες κατανομές

6. ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ

- α. Οι αιτίες

β. Πλοήγηση και Προσανατολισμός

7. ΘΗΡΕΥΤΕΣ

- α. Αρπακτικά πουλιά
- β. Η αρπαγή στα πουλιά

8. ΒΙΟΤΟΠΟΙ ΤΩΝ ΠΤΗΝΩΝ

- α. Νερό
- β. Λιβάδια
- γ. Δάση
- δ. Βουνά

9. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΚΑΙ ΠΤΗΝΑ

- α. Ο πρώτος άνθρωπος
- β. Πουλιά σύμβολα
- γ. Κυνήγι
- δ. Άλλες χρήσεις των πουλιών

10. ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ

- α. Μελέτη των πουλιών
- β. Είδη υπό εξαφάνιση
- γ. Βιότοποι και διατήρησή τους
- δ. Μέθοδοι διατήρησης και επιτυχίες
- ε. Εθνικά Πάρκα και άλλες ρεζέρβες

11. ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΚΑΤΑ ΕΙΔΗ

Παγκόσμιο πρωτάθλημα cyclo-cross

Ένα από τα πιο συναρπαστικά και θεαματικά αθλήματα είναι το cyclo - cross. Οι προσπάθειες των αθλητών μέσα σε ένα φυσικό περιβάλλον αποτελούν πόλο έλξης για χιλιάδες φανατικούς φίλους του αθλήματος.

Είναι ένα άθλημα νεανικό, που διεξάγεται κυρίως τους χειμερινούς μήνες και συνδυάζει τη σκληρή προσπάθεια με την άσκηση στο δάσος.

Το ιδιαίτερα απαιτητικό αυτό άθλημα έκανε επίσημα την εμφάνισή του με τη μορφή παγκόσμιας διοργάνωσης το 1950, στο Παρίσι. Στην πρώτη αυτή διοργάνωση παγκόσμιος πρωταθλητής αναδείχθηκε ένας φημισμένος ποδηλάτης δρόμου. Ο Jean Robic, που είχε κατακτήσει την πρώτη θέση στον ποδηλατικό γύρο Γαλλίας το 1947, δοκίμασε τις δυνάμεις του στο cyclo-cross και κέρδισε την πρώτη θέση στο παγκόσμιο πρωτάθλημα. Άλλωστε ο περίφημος αυτός Γάλλος ποδηλάτης είναι ο μόνος γνωστός νικητής μεγάλου ποδηλατικού γύρου σε δημόσιο δρόμο που διακρίθηκε

Το ποδήλατο κατασκευάζεται από ανθεκτικά υλικά λόγω της μεγάλης καταπόνησης που υφίσταται

στο cyclo-cross.

Όσο και αν φαίνεται ότι έχουν πολλά κοινά σημεία η πο-

δηλασία σε δημόσιο δρόμο και το cyclo-cross, στην πραγματικότητα οι διαφορές τους είναι πολύ μεγάλες.

Το cyclo-cross είναι ένα ιδιαίτερα επίτιμο άθλημα, που

απαιτεί πολύ καλή φυσική κατάσταση, μυϊκή προσαρμογή, αίσθηση προσανατολισμού, άριστη ισορροπία.

Οι αθλητές είναι υποχρεωμένοι πολύ συχνά, για να αντιμετωπίσουν τις φυσικές και τεχνικές δυσκολίες, να κατεβαίνουν από το ποδήλατό τους, να το κουβαλούν για κάποια απόσταση στην πλάτη τους και μετά πάλι να ποδηλατούν. Σημαντική διαφορά αποτελεί και το γεγονός ότι οι αθλητές αγωνίζονται μόνοι τους, χωρίς βοήθεια από τους συναθλητές τους και χωρίς ομαδική στρατηγική, όπως συμβαίνει στην ποδηλασία δρόμου, όπου είναι απαραίτητη και επιβεβλημένη για την τελική κατάταξη η συνεργασία αθλητών της ίδιας ομάδας ή της ίδιας χώρας.

Η διαδρομή περιλαμβάνει δασικούς και αγροτικούς δρόμους, φυσικά και τεχνητά εμπόδια που τοποθετούν οι διοργανωτές για να κάνουν πιο δύσκολο και θεαματικό τον αγώνα. Οι ασφαλτοστρωμένοι δρόμοι αλλά και τα λιθόστρωτα μονοπάτια πρέπει να καταλαμ-

Υπάρχουν συχνά περιοχές που ο αθλητής διανύει μεταφέροντας το ποδήλατο στους ώμους

Οι συνεχείς αλλαγές στη μορφολογία του εδάφους κάνουν το άθλημα του cyclo-cross ιδιαίτερα θεαματικό

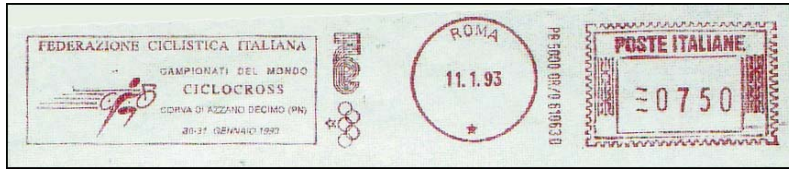

Ο κατάλληλος εξοπλισμός βοηθάει τους αθλητές στις προσπάθειές τους

βάνουν μικρό μέρος της συνολικής διαδρομής. Οι καιρικές συνθήκες συχνά μετατρέπουν τμήματα της διαδρομής σε βούρκο, πολλαπλασιάζοντας έτσι τις δυσκολίες για τους αθλητές.

Για να μπορούν οι διαγωνιζόμενοι να ανταποκριθούν σε όλα αυτά τα προβλήματα, χρησιμοποιούν τον ανάλογο εξοπλισμό, όπως κράνη ειδικά κατασκευασμένα για να προστατεύουν τους αθλητές από πιθανές πτώσεις, ρούχα που να διατηρούν ανάλογη θερμοκρασία στο σώμα, γάντια για να μη γλιστρούν τα χέρια στο τιμόνι, παπούτσια με ειδικές σόλες για να απορροφούν τους κραδασμούς.

Τα ποδήλατα είναι ελαφριά και ταυτόχρονα στερεά. Αυτό επιτυγχάνεται χάρη στα πλαίσια αλουμινίου, χρωμίου και άλλων

Τους αγώνες διοργανώνουν οι εθνικές ομοσπονδίες ποδηλασίας υπό την επίβλεψη της Παγκόσμιας Ομοσπονδίας U.C.I.

ανάλογων υλικών.

Στους αγώνες συμμετέχουν επαγγελματίες και ερασιτέχνες ποδηλάτες. Στις πρώτες διοργανώσεις αγωνίζονταν μαζί, αλλά από τους αγώνες της Ζυρίχης του 1967 και μετά γίνονται δύο ξεχωριστές δοκιμασίες. Οι νικητές έχουν το δικαίωμα να

φορούν για ένα χρόνο τη φανέλα με τα χρώματα του ουράνιου τόξου, την rainbow jersey, που είναι και τα χρώματα της Παγκόσμιας Ποδηλατικής Ομοσπονδίας U.C.I.

Τα πρώτα χρόνια οι Γάλλοι κυριαρχούσαν στο αγώνισμα, για να ακολουθήσουν οι Ιταλοί, οι Ολλανδοί και οι Βέλγοι, οι οποίοι έχουν και τις περισσότερες πρώτες νίκες:

23 τον αριθμό. Ο ποδηλάτης με τις περισσότερες πρώτες νίκες, 7 συνολικά, είναι ο Βέλγος E. De Vlaeminck.

Οι αθλητές σε αντίθεση με τους αγώνες ποδηλασίας πίστας και δημόσιου δρόμου αγωνίζονται σαν μέλη εθνικών ομάδων και όχι σαν μέλη αθλητικών ή εμπορικών συλλόγων.

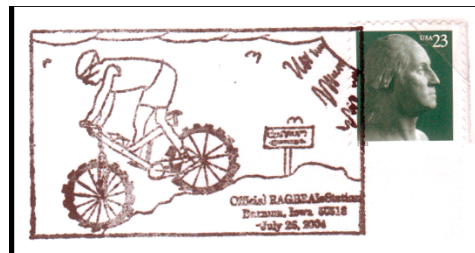
Από το 2000 έχουμε επίσημη διοργάνωση σε επίπεδο παγκοσμίου πρωταθλήματος και για τις γυναίκες, με πρώτη νικήτρια και μια από τις μορφές του αγωνίσματος την Γερμανίδα H. Kupfernagel.

Οι αγώνες, λόγω του μεγάλου ενδιαφέροντος που παρουσιάζουν και του συναρπαστικού θεάματος που προσφέρουν, προκαλούν την κινητοποίηση των μέσων ενημέρωσης που σπεύδουν να τους καλύψουν με ζωντανή μετάδοση, ετοιμάζουν ειδικά αφιερώματα και χρησιμοποιούν ως σχολιαστές παλιούς βετεράνους αθλητές για να μεταφέρουν, όσο το δυνατόν καλύτερα το πάθος των αθλητών και τη μαγεία του αγωνίσματος.

Θανάσης Απέργης

Έφηβοι, ερασιτέχνες και επαγγελματίες αθλητές αγωνίζονται επί δυο ημέρες, μπροστά σε χιλιάδες θεατές και κάτω από πράγματι δύσκολες συνθήκες,

Οι Στάινγουέϊ και τα περίφημα πιάνο τους

Αναρωτήθηκε άραγε κανείς από πόσα διαφορετικά κομμάτια αποτελείται ένα πιάνο; Ένα "grand" πιάνο, με ουρά τύπου Steinway -ια και για τέτοιο θα μιλήσουμε σήμερα-, απαρτίζεται από 12.000 μικρά και μεγάλα εξαρτήματα ξύλου και μετάλλου, τα οποία συναρμολογούνται κομμάτι-κομμάτι, αποκλειστικά με το χέρι.

Ασφαλώς τα πιο περίφημα τέτοια όργανα είναι τα Steinway. Αγοράζονται αποκλειστικά από μεγάλες αίθουσες συναυλιών, αίθουσες επιδείξεων μεγάλων ωδείων, επιφανείς πιανίστες ή πολύ πλούσιους. Αυτό γιατί ένα "Steinway grand" στοιχίζει μεταξύ των 70.000 και 100.000 ευρώ, ποσό σίγουρα μη προσιτό σε όλα τα βαλάντια.

Αλλά ποια είναι η ιστορία αυτού του αληθινά θαυμαστού οργάνου;

Ιδρυτής της περίφημης φίρμας πιάνων Steinway & Sons ήταν ο Γερμανός Heinrich Engelhard Steinweg (1797-1871). Πριν καταπιαστεί με την κατασκευή πιάνων, άρχισε με κιθάρες και τσίτερ (λαϊκό γερμανικό όργανο, σαν το κανονάκι). Το 1935 ίδρυσε εταιρεία πιάνων, στην πόλη Seessen, την οποία μεταβίβασε το 1850 στον πρεσβύτερο γιό του Θεόδωρο και μετανάστευσε, με τα άλλα τέσσερα παιδιά του, στη Νέα Υόρκη. Εκεί δούλεψε σε διάφορα εργοστάσια κατασκευής πιάνων και αργότερα ίδρυσε

το δικό του (1853), "αμερικανοποιώντας" το όνομά του από Heinrich Engelhard Steinweg σε Henry Steinway.

Από το 1860 ο Steinway ήταν ο κύριος κατασκευαστής πιάνων στην Αμερική. Οι καινοτομίες του -κατοχυρωμένες πατέντες- διαδίδονται σε όλον τον κόσμο. Μία από αυτές ήταν και η μετατροπή

του ξύλινου πλαισίου πάνω στο οποίο τεντώνονται οι χορδές σε χυτοσίδηρο. Μέχρι τότε τα πιάνο κατασκευάζονται αποκλειστικά από ξύλο, κυρίως σφένδαμο, μαόνι ή έλατο, ακόμα και το πλαίσιο στις δύο πλευρές του οποίου τεντώνονται οι χορδές με τη βοήθεια σφηνωμένων καβίλιων. Υπολογίζοντας ότι η δύναμη της έλξης του συνό-

λου των τεντωμένων χορδών ενός πιάνου φθάνει τους 20 τόνους, το ξύλο υποχωρούσε -έστω και ελάχιστα- μπρος σ' αυτή την τεράστια πίεση και το πιάνο ξεκουρδιζόταν εύκολα. Γι' αυτό και η επινόηση του μεταλλικού πλαισίου από τον Steinway ήταν πολύτιμη.

Στο μεταξύ, ένα χρόνο πριν, ένας από τους γιούς του εφεύρε τις σταυρωτές χορδές πάνω στο μεταλλικό πλαίσιο, δίνοντας τη δυνατότητα κατασκευής του "Grand" πιάνο συναυλιών.

Στο μεταξύ, για την καλύτερη εξυπηρέτηση των πελατών της Ευρώπης, οι

Τα Grand πιάνο του οίκου Steinway χρησιμοποιείται στο 90% των μεγάλων αιθουσών συναυλιών, παγκοσμίως.

Όμως τα Steinway υπάρχουν σε όλους τους τύπους πιάνων. Όλα τα χαρακτηρίζει η εξαιρετική ποιότητα.

Ο Heinrich Engelhard Steinweg ή Henry Steinway (δεξιά)

Steinway ίδρυσαν δυο παραρτήματα στο Λονδίνο (1875) και στο Αμβούργο (1880, όπου σήμερα η παραγωγή ανέρχεται σε 1.500-2.000 πιάνο ετησίως), ενώ το Steinway Hall της Νέας Υόρκης εξελίχθηκε σε μία από τις διασημότερες αίθουσες συναυλιών στον κόσμο.

Το 1880, ο γιός του Γουίλιαμ ίδρυσε στο Queens County της Ν. Υόρκης ένα νέο εργοστάσιο, το οποίο, μαζί με τις κατοικίες των εργατών, αποτέλεσε ένα ολόκληρο χωριό. Σήμερα, το Steinway Βίλατζ αποτελεί μέρος του Λονγκ Αιλαντ Σίτι της Ν. Υόρκης.

Μέχρι και σήμερα, περισσότερο από το 95% των παγκόσμιων αιθουσών συναυλιών χρησιμοποιούν πιάνο Steinway. Η μέγιστη παραγωγή στη δεκαετία του '20 ήταν 6.000 πιάνο ετησίως. Σήμερα ξεπερνά τις 570.000 πιάνο όλων των τύπων.

Το 1972 η "Steinway and Sons" έφυγε από τα χέρια της οικογένειας. Η σημερινή γενιά των απογόνων του Henry Steinway δεν ενδιαφερόταν πια για την επιχείρηση. Νέος ιδιοκτήτης εί-

ναι τώρα μία άλλη μεγάλη βιομηχανία μουσικών οργάνων, η πασιγνώστη Selmer.

Το να παίζει ένας πιανίστας σε ένα πιάνο Steinway είναι σαν τον οδηγό που, αντί για το Φιατά-

Theodor Steinway, ο φιλοτελιστής

κι ή έστω το 1600άρι του, οδηγά μία Πόρσε ή μία Λομποργκίνι! Πόσοι όμως μπορούν να έχουν τέτοια αυτοκίνητα; Πόσοι μπορούν να είναι Σουμάχερ;

Όμως η αναφορά μας στα πιάνο Steinway δεν είναι άσχε-

τη με το φιλοτελισμό. Ιδιαίτερα ο Theodor Steinway (1883-1957) ήταν παθιασμένος συλλέκτης γραμματοσήμων, φιλοτελικών ντοκουμέντων και αυτογράφων. Το Λιχτενστάιν, μάλιστα, τον τίμησε με έκδοση γραμματοσήμου, μαζί με τους πρωτοπόρους φιλοτελιστές Εμίλιο Νπιένα και Αντρέ ντε Κόκ. Εκτός από σπουδαίος "μουσικοφιλοτελιστής", ο Theodor διέθετε σπουδαίες συλλογές κλασικών Νέας Νότιας Ουαλίας, Γερμανικών Κρατιδίων, Queensland, British-line Engraved", Σεύχέλλες (συλλογή που χάρισε στο Collectors Club της Νέας Υόρκης, του οποίου υπήρξε ταμίας και αργότερα πρόεδρος) και άλλες. Ήταν επίσης εταίρος της Βασιλικής Φιλοτελικής Εταιρείας του Λονδίνου, το δε 1947 εκλήθη από το Φιλοτελικό Συνέδριο της Μ. Βρετανίας να υπογράψει στον Κύλινδρο των Διακεκριμένων Φιλοτελιστών.

Μετά το θάνατό του οι συλλογές του πουλήθηκαν από τον οίκο H. R. Harmer Inc. αντί σεβαστού ποσού.

Π. Λ.

“Οι περιπέτειες του Τεντέν”

Δεν γνωρίζω πόσοι φιλοτελιστές είχαν στα νιάτα τους την ευκαιρία να διαβάσουν τις περιπέτειες του Τεντέν, αυτού του παιδικού ήρωα που με τη βοήθεια του μικρόσωμου σκύλου του Μιλού, των γραφικών δίδυμων αδελφών ιδιωτικών ντέτεκτιβ Ντιπτόν και Ντιπτον, του θαλασσόλυκου Κάππτεν Χάντοκ και μερικών ακόμη χαρακτηριστικών δευτερευόντων ηρώων, εξιχνίαζε “δύσκολα” αστυνομικά προβλήματα και αντιμετώπιζε μύριους “αυπερβλητούς” κινδύνους. Όλα αυτά χωρίς βία, αιματηρές συγκρούσεις ή άλλες, “σύγχρονης παδαγωγικής αντίληψης”, σκληρές εικόνες.

Ο γράφων είχε την τύχη να είναι ένας από τους αναγνώστες του Τεντέν. Τον διαβάζαμε, στο πρωτότυπο, από την δανειστική βιβλιοθήκη του σχολείου, σαν βοηθητικό στην γλωσσική εξάσκηση.

Με την ευκαιρία που τα Βελγικά Ταχυδρομεία εξέδωσαν σειρά γραμματοσήμων με προμετωπίδες του Τεντέν στις γλώσσες των χωρών που κυκλοφόρησε, παρουσιάζουμε το γραμματόσημο που αναφέρεται στην ελληνική έκδοση και το αφιερώνουμε στους φίλους φιλοτελιστές και -πάλαι ποτέ- συμμαθητές Αλ. Γαληνό, Π. Καγκελάρη, Ντ. Κάρασο, Κ. Κρίνο, Α. Ραπίδη, Α. Σωτηρούδη, και σε όλους τους άλλους που μου διαφεύγουν ή δεν γνωρίζω. Είχαν και αυτοί την καλή τύχη να απολαύσουν τον χαριτωμένο αυτό παιδικό ήρωα από παλιά, και στο πρωτότυπο.

Π. Λ.

Η Βασίλισσα του Σαβά

Στα αυτιά όλων μας υπάρχει ο απόηχος από ένα θρυλικό όνομα, γνωστό στους περισσότερους από παλιές κινηματογραφικές ταινίες με τίτλο “Η βασίλισσα του Σαβά”.

Η μυστηριώδης βασίλισσα, που κινείται μεταξύ πραγματικότητας και μύθου, είναι κοινή στην παράδοση τόσο των Αράβων, όσο και των Εβραίων, αφού μάλιστα υπάρχουν σαφείς αναφορές γ' αυτήν τόσο στην Παλαιά Διαθήκη, όσο και στο Κοράνι. Για του Άραβες το όνομά της είναι Μπιλκίς, ενώ για του Εβραίου Μακέντα.

Η βασίλισσα Σαβά λοιπόν έζησε και βασιλέψε κάπου μεταξύ 10^{ου} και 9^{ου} αι. π.Χ.. Το βασίλειο της ήταν η Σέμπα ή Σαβά, χώρα της νοτιοδυτικής Αραβίας, την οποία ο Αρριανός αναφέρει ως “Ευδαίμονα Αραβία”, ενώ ο Πτολεμαίος ως Σάμφαρα. Η χώρα είχε δικούς της βασιλιάδες και είχε φτάσει στο μεγαλύτερο σημείο της ακμής της από το 400 π.Χ. ως το 100 μ.Χ. Η κύρια πόλη της χώρας περιβαλλόταν από κυκλικό τείχος, αρκετά τμήματα του οποίου σώζονται ακόμα, όπως και επιγραφές. Σε απόσταση 3-5 χιλιομέτρων από την πόλη βρι-

Η θρυλική βασίλισσα του Σαβά

σκονται τα ερείπια ενός μεγάλου κυκλικού κτίσματος, που θεωρείται ο ναός της βασίλισσας του

Μενελίκ Α', γιός του Σολομώντα και της βασίλισσας του Σαβά, ιδρυτής της Δυναστείας των Σολομωνιδών της Αιθιοπίας

Σαβά. Στην περιοχή της πόλης βρίσκεται και το μεγάλο ανάχω-

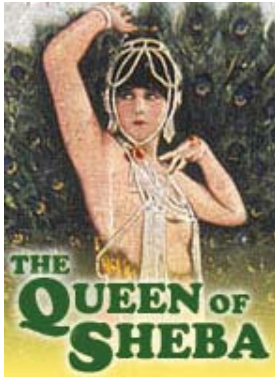
μα, το μεγάλο αρδευτικό έργο, που, σύμφωνα με την παράδοση, είχε εκτελέσει η θρυλική βασίλισσα. Λέγεται ότι στους ρωμαϊκούς χρόνους έγινε εκστρατεία εναντίον του βασιλείου, η οποία κατάληξε στην καταστροφή της πρωτεύουσας του. Την πρωτεύουσα αυτή ταυτίζουν με τη σημερινή Μασάουα της Ερυθραίας.

Κατά την Παλαιά Διαθήκη, στα χρόνια της βασιλείας του βασιλιά των Ιουδαίων Σολομώντα, η βασίλισσα του Σαβά, γοητευμένη από τη φήμη του, τον επισκέφτηκε στα ανάκτορά του, επικεφαλής караβανιού από καμήλες, κομίζοντας χρυσό, διαμάντια και μπαχαρικά. Ο Σολομών την καλοδέχτηκε, ανταπόδωσε τα δώρα της και σαγηνεύτηκε από την εκπληκτική ομορφιά της. Λέγεται μάλιστα ότι η Σαβά έθεσε σε δοκιμασία τη σοφία του Σολομώντα (η Βίβλος αναφέρει ότι του έθεσε προς λύση μία σειρά από αινίγματα), στην οποία αυτός ανταποκρίθηκε με άνεση, αποδεικνύοντας το σπινθηροβόλο και καλλιεργημένο πνεύμα του.

Σύμφωνα με ένα άλλο μύθο, ο Σολομών, έχοντας ακούσει από έναν τσαλαπετεινό –διατηρούσε πολλά πουλιά- ότι η Bilqis (Σαβά)

Από αριστερά: α) Μενελίκ Β', ένας από τους συνεχιστές της Δυναστείας. β) Ο Σολομών στο θρόνο του, όπως απεικονίζεται στο βασιλικό αιθιοπικό θυρεό. γ) Ο βασιλιάς Χαϊλέ Σελασιέ, τελευταίος της Δυναστείας των Σολομωνιδών

Αφίσα της πρώτης (βουβής) ταινίας, παραγωγής 1921

και οι υπήκοοί της λάτρευαν για θεό τον Ήλιο, έστειλε ένα γράμμα ζητώντας της να λατρέψει τον αληθινό Θεό. Αυτή απάντησε στέλνοντάς του δώρα, αλλά ο Σολομών αρνήθηκε να τα δεχτεί. Τότε η βασίλισσα πήγε να τον συναντήσει η ίδια. Οι αυλικοί του βασιλιά, στο μεταξύ, φοβούμενοι πως θα μπορούσε να μπει στον πειρασμό να παντρευτεί την Μπιλκίς, διέδωσαν ότι είχε τριχωτές γάμπες και πόδια γαιδάριου. Ο Σολομών, παραξενεμένος από αυτή την πληροφορία, οδήγησε την Μπιλκίς στο γυάλινο πάτωμα που είχε μπρος από το θρόνο του. Αυτή ξεγελάστηκε, νομίζοντας ότι πρόκειται για νερό, οπότε και σήκωσε τη φούστα της για να περάσει, αφήνοντας να φανούν τα όντως τριχωτά πόδια της. Το πρόβλημα λύθηκε με τη μεσολάβηση του Σολομώντα: Διέταξε αμέσως τους ειδικούς να παρασκευάσουν ένα καλό αποτριχωτικό!

Η παράδοση έχει δύο διαφορετικές απόψεις για το ποιος τελικά παντρεύτηκε την Βασίλισσα του Σαβά: ο ίδιος ο Σολομών, ή, με δική του προτροπή, κάποιος Χαμντανί από τη φυλή του. Πάντως, όποιον και να παντρεύτηκε, η βασίλισσα πίστεψε τελικά στο Θεό.

Για πολλούς ιστορικούς, αυτή

η ιστορία της βασιλικής επίσκεψης υπαινίσσεται την ύπαρξη εμπορικών σχέσεων μεταξύ του αρχαίου Ισραήλ και των Αράβων.

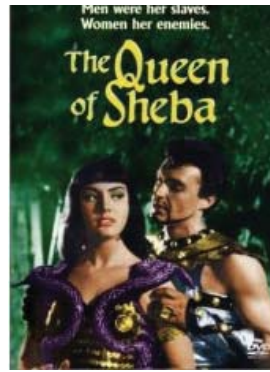
Η ιστορία της Σίμπα, η οποία προφανώς έλκει την καταγωγή της από την Εβραϊκή παράδοση, υπάρχει και στους Πέρσες. Γι' αυτούς, η βασίλισσα είναι κόρη Κινέζου βασιλιά και μιας νεράιδας. Όμως για τους Αιθίοπες η Βασίλισσα του Σαβά έχει παίξει μεγάλο ρόλο στην ιστορία τους. Κατ' αυτούς, η Μακέντα –όπως την ονομάζουν-, όταν ενώθηκε με τον Σολομώντα, έφερε στη ζωή τον **Μένελικ Α'**, ο οποίος την

Ο Γιούλ Μπρίνερ στην ταινία "Ο Βασιλιάς και εγώ"

Γιούλ Μπρίνερ -Τζίνα Λολομπρίτζιτα στην παραγωγή του 1959

Η δεύτερη ταινία, του 1951, με τους Λεονόρα Ρούφο - Τζίνο Τσέρβι

διαδέχτηκε μετά το θάνατό της και ίδρυσε την αιθιοπική βασιλική Δυναστεία των **Σολομινιδών**. Οι βασιλείς αυτής της δυναστείας κυβέρνησαν την Αιθιοπία, με λίγες διακοπές, επί σχεδόν 30 αιώνες και επί 225 γενεές! Το τέλος της ήρθε μόλις το 1974, με την πτώση του αυτοκράτορα **Χαϊλέ Σελασιέ**.

Η αιθιοπική παράδοση θέλει ακόμα τον Μένελικ Α' να έχει φέρει στην Αιθιοπία τις πλάκες του Μωυσή με τις Δέκα Εντολές, οι οποίες βρίσκονται στην εκκλησία St Mary Zion (17^{ου} αι.), στην αρχαία πόλη Αζούμ. Λέγεται μάλιστα ότι ενώ στην αρχή είχαν κατασκευαστεί αντίγραφα των πλακών του Μωυσή για τον Μενελίκ, η γιός του μεγάλου ιερέα Ζαντόκ άλλαξε κρυφά τα αντίγραφα με τις πρωτότυπες πλάκες και τις έδωσε στο βασιλιά γιό της βασίλισσας του Σαβά.

Ο κινηματογράφος επωφελήθηκε από την συναρπαστική ιστορία της θρυλικής βασίλισσας και της αφιέρωσε τρεις ταινίες: Μία επί βωβού κινηματογράφου το 1921, μία δεύτερη το 1951 με πρωταγωνιστές την Λεονόρα Ρούφο και Σολομώντα τον Τζίνο Τσέρβι, και μία Τρίτη το 1959, με τους Τζίνα Λολομπρίτζιτα και Γιούλ Μπρίνερ αντίστοιχα.

Λάκης Τσάκωνας

Η Νύμφη Σαλμακίδα και ο Ερμαφρόδιτος

Μία έκδοση του Μονακό του 1888 απεικονίζει τη Νύμφη Σαλμακίδα σε δύο διαφορετικά γραμματόσημα, των οποίων το θέμα είναι παρμένα από το γλυπτό που φιλοτέχνησε το 1826 ο Γάλλος γλύπτης François Joseph Bosio (1768-1845). Για τη Νύμφη Σαλμακίδα σίγουρα λίγοι γνωρίζουμε. Όμως θέματα που κυκλοφόρησαν σε γραμματόσημα και αναφέρονται σε ελληνικά θέματα δεν πρέπει να τα αγνοούμε. Ιδίαιτερα εμείς οι θεματικοί.

Η Σαλμακίδα ήταν μια πανέμορφη Νύμφη της ελληνικής μυθολογίας. Όμορφη και πολύ ερωτική. Τόσο ερωτική, ώστε είναι μία από τις ελάχιστες γυναίκες προσωπικότητες της μυθολογίας μας -ίσως η μοναδική- που αναφέρεται ότι βίασε η ίδια ένα αγόρι, αντί -του συνηθισμένου- να την βιάσει ο Δίας ή άλλος από τους γνωστούς θεϊκούς επιβήτορες. Αυτός ο ασυγκράτητος ερωτικός πόθος της, μάλιστα, συνέβαλε στη "δημιουργία" αυτού του ιδιαίτερου τύπου ανθρώπου που έχει διπλά γενετικά χαρακτηριστικά: του "ερμαφρόδιτου".

Ιδού πώς έχουν τα γεγονότα:

Η Σαλμακίδα ταξίδεψε κάποτε στην Καρία της Μικράς Ασίας (Αλικαρνασσό). Εκεί, ανάμεσα στα πανύψηλα δέντρα ενός δάσους, υπήρχε μια λίμνη που τα νερά της ήταν τόσο καθαρά ώστε φαινόταν ο πυθμένας. Στην όχθη της λίμνης, αντίκρισε ένα νέο που ήρθε για να λουστεί. Ήταν απίστευτα όμορφος και αρρενωπός. Ονομαζόταν Ερμαφρόδιτος και ήταν γιος της Αφροδίτης και του Ερμή.

Η Νύμφη της λίμνης, η πανέμορφη Σαλμακίδα, μόλις αντίκρισε τον Ερμαφρόδιτο, τον ερωτεύτηκε κεραυνοβόλα. Αντίθετα με τα πιστεύω και την εγκράτεια των τριών θεών της αιώνιας παρθενίας, της Αθηνάς, της Άρτεμης και της Εστίας, η Σαλμακίδα ήθελε την άμεση ολοκλήρωση του έρωτά της με τον νέο. Αφού ντύθηκε και στολίστηκε εμφανίστηκε σ' όλο το μεγαλείο της στον θεϊκό άντρα και του ζήτησε να σμίξει μαζί της. Αυτός όμως, διστακτικός και χωρίς προηγούμενη ερωτική εμπειρία, αντιστάθηκε και απέρριψε τις προτάσεις της.

Όταν ο νεαρός Ερμαφρόδιτος νόμισε πως έμεινε μόνος, γδύθηκε και βούτηξε στα πεντακάθαρα νερά της λίμνης. Η Νύμφη που παραφύλαγε κρυμμένη δεν μπόρεσε ν' αντισταθεί στη θέα του τέλειου γυμνού

κορμιού του. Όρμισε στα νερά και άρχισε να αγκαλιάζει, να φιλάει και να θωπεύει με κάθε τρόπο το νέο. Αυτός αντιστάθηκε, αλλά χωρίς αποτέλεσμα.

Όμως, ήταν τόσο μεγάλος ο πόθος της Σαλμακίδας, ώστε βρήκε δύναμη τεράστια, και τον έσφιγγε, τον έσφιγγε..., ενώ ταυτόχρονα άρχισε να προσεύχεται στον Δία, ζητώντας του να τους ενώσει, να μη χωριστεί ποτέ από τον αγαπημένο της.

Ο Δίας άκουσε την προσευχή της και ένωσε τα δυο κορμιά σε ένα. Από τότε η Νύμφη Σαλμακίδα και ο Ερμαφρόδιτος αποτελούν ένα πρόσωπο και ένα κορμί, αρσενικό και θηλυκό ταυτόχρονα.

Ο μύθος αναφέρει ότι ο Ερμαφρόδιτος έγινε αργότερα φίλος με το Διόνυσο. Αυτό έδωσε αφορμή σε ανθρώπους της εποχής μας που έχουν παρόμοια χαρακτηριστικά να επιλέξουν αυτούς τους δύο θεούς ως προστάτες τους.

Κύριος αναφορέας της ιστορίας της Σαλμακίδας και του Ερμαφρόδιτου είναι ο Οβίδιος (43 π.Χ.-17 μ.Χ.), στις Μεταμορφώσεις του.

Πολλοί είναι οι καλλιτέχνες που φιλοτέχνησαν στο μάρμαρο ή στον καμβά τον Ερμαφρόδιτο και την Σαλμακίδα, είτε μόνους, είτε στη σκηνή της ένωσής τους, κατά την οποία επήλθε η μεταμόρφωση. Διασημότερο έργο απ' όλα, αναμφισβήτητο, είναι ο *Ερμαφρόδιτος κοιμώμενος*, ελληνικό άγαλμα του 2ου π.Χ. αιώνα, ρωμαϊκό αντίγραφο του οποίου σώζεται και βρίσκεται στο Λούβρο. Το βάθρο του αγάλματος δεν βρέθηκε ποτέ. Το στρώμα επάνω στο οποίο αναπαύεται ο Ερμαφρόδιτος προστέθηκε αργότερα, από τον μεγάλο Ιταλό γλύπτη Gian Lorenzo Bernini (1598-1680).

Η ιστορία της Νύμφης Σαλμακίδας επαναλαμβάνεται επίσης στο τραγούδι *The Fountain of Salmacis* του γνωστού μουσικού συγκροτήματος Genesis, στο άλμπουμ *Nursery Cryme* του 1971.

Αναμνηστικές Σφραγίδες του 2006

1. 20 χρόνια Μουσείου Κυκλαδικής Τέχνης.
2. 15 χρόνια λειτουργίας του Συλλόγου Μέριμνας Ποντίων Κυριών Δράμας.

3. Καρναβάλι Σοχού.
4. Έκθεση Αθλητικού Γραμματοσήμου.
5. Παγκόσμια Ημέρα Θεάτρου.

6. Ολική έκλειψη Ηλίου.
7. Ιπποδρομίες Δοξάτου.
8. Έκθεση Γραμματοσήμου "Αρχαία Ελλάδα".
9. 52^α Σύνοδος Πρυτάνεων και Προέδρων των

- Ελληνικών Πανεπιστημίων.
10. 40 χρόνια από την ανακομιδή της Τιμίας Κάρας του Αγίου Τίτου.

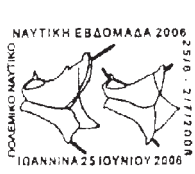
11. Η' Διεθνές Πανιώνιο Συνέδριο.
12. 8^η κοινή διεθνής συνάντηση Προέδρων, Διευθυντών Ολυμπιακών Ακαδημιών και Στελεχών Εθν. Ολυμπιακών Επιτροπών.
13. Β' Πανελλήνια Έκθεση Γραμματοσήμου και Συλλεκτικών Ειδών "Κερατσίνι 2006".

14. 100 χρόνια από την ίδρυση του Γαλλικού Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης.
15. 14^η Διεθνής Έκθεση Τηλεκάρτας.

16. 80 χρόνια Αθλητικού Σωματείου Μ.Α.Σ. ΑΕΤΟΣ.
17. Β' Λαρισαϊκή Έκθεση Γραμματοσήμου.
18. 46^η Διεθνής Σύνοδος για νέους μετέχοντες

19. Γαλάζια Σημαία.
20. Ναυτική Εβδομάδα 2006.

- 20α. Ναυτική Εβδομάδα 2006.
21. Ε' Φιλοτελική Έκθεση Δράμας.
22. Φεστιβάλ Επιδαύρου.

23. 7^η διεθνής σύνοδος εκπαιδευτικών και στελεχών Ιδρυμάτων Φυσικής Αγωγής.
24. Φεστιβάλ τσαμπούνας ή άσκαυλου.

25. Έλευση Πατριάρχου Βαρθολομαίου σε Μυτιλήνη και Αγιάσο.
26. 150 χρόνια Ελληνογαλλικής Σχολής Jeanne d'Arc.
27. 100 χρόνια Μουσικοδραματικού Συλλόγου Χωριστής.

28. Παπάφειο Κέντρο Παιδικής Μέριμνας "Ο Μελιτεύς".
29. 71^η Διεθνής Έκθεση Θεσσαλονίκης (Δεν απεικονίζεται. Ίδιο, όπως του 2005).
30. Πενήντα χρόνια Λειτουργίας του Ευγενίδειου Ιδρύματος.

31. 1^ο Διεθνές Συνέδριο ασφαλούς πλοήγησης στο διαδίκτυο.
32. 15 έτη από την εκλογή του 270^{ου} Οικουμενικού Πατριάρχου.

33. 1^ο Συνέδριο IGF.
34α - 34β. Πανελλήνια Φιλοτελική Έκθεση "ΚΑΡΔΙΤΣΑ 2006".

- 34γ. Πανελλήνια Φιλοτελική Έκθεση "ΚΑΡΔΙΤΣΑ 2006".
35. Φιλοτελική Έκθεση "Ταχυδρομική Ιστορία και καρτ-ποστάλ".
36. Διαστημοφιλοτελική Έκθεση.

37. Εγκαίνια καταστήματος πωλήσεως συλλεκτικών προϊόντων "POST COLLECTION" Αθήνα 1.
38. Εγκαίνια καταστήματος πωλήσεως συλλεκτικών προϊόντων "POST COLLECTION" Λαμία.

39. Έκθεση Θρησκευτικού Γραμματοσήμου.
40. Τελετή λήξεως εκδηλώσεων για την Πάτρα, Πολιτιστική Πρωτεύουσα Ευρώπης 2006.

ΟΙ ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

α) ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΑ

ΕΛΛΑΔΑΣ

• Στις 12 Μαρτίου 2007 κυκλοφόρησε αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων με τίτλο "Προσωπικό Γραμματόσημο", στις παρακάτω κλάσεις και θέματα:

€ 0,52 Πρόσωπα, 0,52 Ανθρώπινες σχέσεις, 0,52 Άρτεμις, 0,52 Γη, 0,52 Κόσμος, 0,65 Ακρόπολη, 0,65 Κόρη Φρασίκλεια.

Τα γραμματόσημα της σειράς πωλούνται σε σειρές, από φύλλα των 25, ή σε πλήρη φύλλα των 20 ή 30, σαν προσωπικά γραμματόσημα, από τα οποία τα 10 ή 15 είναι λευκά, για την εκτύπωση της επιθυμητής εικόνας (όλα τα θέματα είναι σε φύλλα των 20, ενώ η Γη και ο Κόσμος είναι σε φύλλα των 30).

Εκδόθηκαν επίσης 30.000 αριθμημένα φυλλαράκια των επτά 7 γραμματοσήμων στην ονομαστική αξία των γραμματοσήμων που εμπεριέχονται στο φύλλο, δηλ. προς € 3,90, 30.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 5,90, 2.500, Απλά Λευκώματα Γραμματοσήμων Σειράς με μία πλήρη σειρά γραμματοσήμων και ένα διπλό Φ.Π.Η.Κ. προς € 13,60, καθώς και 12.000 Κάρτες Μάξιμουμ PREPAID, με την ένδειξη PORT PAYÉ, των θεμάτων "Άρτεμη" (2.000 τεμ.), "Ακρόπολη" (8.000) και "κόρη Φρασίκλεια" (2.000), με τιμή πώλησης € 1,50 η κάθε μία.

• Στις 25 Απριλίου 2007 θα κυκλοφορήσει μία νέα Αναμνηστική Σειρά Γραμματοσήμων με τίτλο "ΕΠΕΤΕΙΟΙ - ΓΕΓΟΝΟΤΑ", σε φύλλα των 25 τεμαχίων σε 250.000 πλήρεις σειρές και στις κλάσεις € 0,02 - 0,10 - 0,20 - 0,52 - 0,65 - 0,85 - 1,00 - 2,27 - 3,00. Θα κυκλοφορήσουν επίσης 30.000 διπλοί ΦΠΗΚ προς € 11,50, 2500 Τυποποιημένες Σειρές Γραμματοσήμων προς € 11,90, 2.500 Απλά Λευκώματα Γραμματοσήμων Σειράς προς € 27,50 και 3.000 σετ Κάρτες Μάξιμουμ PREPAID προς € 13,60 (πακέτο των εννέα καρτών).

ΚΥΠΡΟΥ:

• Στις 8 Φεβρουάριου 2007 κυκλοφόρησε η αναμνηστική σειρά γραμματοσήμων "Άγιος Ζήνωνας ο Ταχυδρόμος", η οποία αποτελείται από ένα αναμνηστικό φύλλο, με αναγλυφοτυπία, αξίας £1 και ΦΠΗΚ προς £1.20.

• Την ίδια ημερομηνία, αναμνηστική σειρά "Εχινόδεσμα της Κύπρου", από τέσσερα γραμματόσημα αξίας 25 σεντ το καθένα και ΦΠΗΚ προς £1.20.

• Στις 15 Μαρτίου 2007 τέθηκε σε κυκλοφορία η σειρά γραμματοσήμων με τίτλο Παλιές Μοτοσικλέτες, η οποία αποτελείται από τέσσερα γραμματόσημα αξίας 13, 20, 40 και 60 σεντ. Επίσης κυκλοφόρησαν ΦΠΗΚ στην τιμή των £1.53 σεντ.

• Την ίδια μέρα τέθηκε σε κυκλοφορία και το Προσφυγόσημο με ανατύπωση 2007.

• Στις 3/5/2007 κυκλοφορεί ένα γραμματόσημο με τίτλο "50 χρόνια από την υπογραφή της Συνθήκης της Ρώμης", αξίας 30 σεντ και σχετικός ΦΠΗΚ προς 50 σεντ.

• Στις 3/5/2007 κυκλοφορεί επίσης η σειρά "EUROPA 2007", κλάσεων 30 και 40 σεντ και σχετικός ΦΠΗΚ προς 90 σεντ.

Ο.Η.Ε

• Στις 26/03/2007 κυκλοφόρησαν δύο νέες σειρές γραμματοσήμων έκδοσης ΟΗΕ.

- Η σειρά "DREAM", αξίας € 11.04, με ΦΠΗΚ αξίας € 4,75 και ΦΠΗΚ TRIPLE αξίας 4,57
 - Η σειρά "COIN AND FLAG", αξίας € 3.77, με ΦΠΗΚ αξίας € 13,09
- Περισσότερες πληροφορίες ελλείπουν.

β) ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ ΣΦΡΑΓΙΔΕΣ

ΕΛΛΑΔΑΣ

- Στις 29/12/2006, στο Κεντρικό Κατάστημα Πατρών, χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα με την ευκαιρία της τελετής λήξης των εκδηλώσεων για την Πάτρα ως Πολιτιστική Πρωτεύουσα της Ευρώπης.
- Στις 08/01/2007, στο Κεντρικό Κατάστημα Πειραιά, χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα με την ευκαιρία της επετείου των εκατόν 150 χρόνων από την ίδρυση του Παλλείου Πειραματικού Γυμνασίου-Λυκείου Θηλέων Πειραιά.
- Στις 21/02/2007, στην Ελληνογαλλική Σχολή Saint Paul, χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα με την ευκαιρία της 6^{ης} Φιλοτελικής Έκθεσης "Πειραιάς 2007".
- Στις 07/03/2007, με την ευκαιρία της φιλοτελικής έκθεσης "60 ΧΡΟΝΙΑ ΕΛΕΥΘΕΡΑ ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ", στο προσωρινό Ταχυδρομικό Κατάστημα του χώρου της Έκθεσης χρησιμοποιήθηκε Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα, με παράλληλη κυκλοφορία 2.000 Ειδικών Αναμνηστικών Λευκωμάτων, προς € 25 έκαστο, Ειδικών Αναμνηστικών Φακέλων προς € 0,50 έκαστος και 2.600 Ειδικών Αναμνηστικών Φακέλων με προσωπικό γραμματόσημο σχετικό με την Ενσωμάτωση της Δωδεκανήσου, προς € 2,00 έκαστος.
- Στις 17/03/2007, με την ευκαιρία της φιλοτελικής έκθεσης "ΧΑΛΚΙΔΑ 2007", χρησιμοποιήθηκε στο προσωρινό Ταχυδρομικό Κατάστημα του χώρου της Έκθεσης Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα.
- Στις 21/03/2007, με την ευκαιρία των εγκαινίων του νέου Αυτοματοποιημένου Κέντρου Διαλογής Αττικής στο Κρουονέρι Αττικής, χρησιμοποιήθηκε εκεί Ειδική Αναμνηστική Σφραγίδα.

ΚΥΠΡΟΥ

- Από 30 Μαρτίου έως 1η Απριλίου 2007 χρησιμοποιήθηκε από το αναμνηστική σφραγίδα στη Λουμπλιάνα της Σλοβενίας, επ' ευκαιρία της 1^{ης} Διεθνούς Φιλοτελικής Έκθεσης "COLLECTA". Η σφραγίδα χρησιμοποιήθηκε και στο Φιλοτελικό Γραφείο του Κεντρικού Ταχυδρομείου της Λευκωσίας.

γ) ΣΦΡΑΓΙΣΤΙΚΟΙ ΔΑΚΤΥΛΙΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΑ ΣΥΝΘΗΜΑΤΑ:

ΕΛΛΑΔΑΣ

(Δεν χρησιμοποιήθηκαν ή δεν λάβαμε σχετική ενημέρωση)

ΚΥΠΡΟΥ

- Στις 16 και 19/03/2007, με την ευκαιρία της "Παγκόσμιας Ημέρας Νερού" (22/03/2007) χρησιμοποιήθηκε από το Αυτόματο Κέντρο Διαλογής της Λευκωσίας το παραπάνω σύνθημα.
- Από τις 20 έως τις 23/03/2007, με την ευκαιρία της "Διεθνούς Ημέρας της Γαλλοφωνίας" (22/03/2007) χρησιμοποιήθηκε από το Αυτόματο Κέντρο Διαλογής της Λευκωσίας και τις μηχανές σφράγισης των Ταχ. Γραφείων Λευκωσίας, Λεμεσού, Λάρνακας, Πάφου το παραπάνω σύνθημα.
- Στις 27 και 28/03/2007, με την ευκαιρία της "Παγκόσμιας Ημέρας Θεάτρου" (27/03/2007), χρησιμοποιήθηκε από τις μηχανές σφράγισης του Επαρχιακού Ταχυδρομικού Γραφείου Λευκωσίας και από το Αυτόματο Κέντρο Διαλογής της Λευκωσίας το παραπάνω σύνθημα.